

KRISTITYT IHMISOIKEUKSIEN PUOLESTA

Kartoitus valittujen eurooppalaisten kirkkojen ja kristillisten järjestöjen vaikut-
tamistyöstä

Matias Uusisilta
Opinnäytetyö, syksy 2015
Diakonia ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon nuoriso-
työnohjaajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Uusisilta Matias. Kartoitus valittujen eurooppalaisten kirkkojen ja kristillisten järjestöjen vaikuttamistyöstä Suomen lähetysseuran vaikuttamistyön ohjelmasuunnitelman 2017–2022 tueksi. Diak Etelä, Kauniainen. Syksy 2015, 56 s. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma, kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto. Sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Opinnäytetyö on kartoitus, jonka tavoitteena on toimia taustaselvityksenä Suomen Lähetysseuran 2017-2022 strategian vaikuttamistyön ohjelmasuunnittelun tueksi. Työssä perehdyttiin valittujen eurooppalaisten kirkkojen ja kristillisten järjestöiden tekemään vaikuttamistyöhön ja tehtiin taustaselvitys kyseisten järjestöjen vaikuttamistyön lähtökohdista, heidän arvoistaan sekä menetelmistä, joita myös Suomen lähetysseura voisi hyödyntää vaikuttamistyössään.

Menetelmänä opinnäytetyössä käytetään dokumenttianalyysiä. Tutkittaviksi dokumenteiksi valittiin kustakin tarkasteltavasta toimijasta mahdollisuuksien mukaan perusasiakirjat kuten voimassa olevat strategiat ja niiden mahdolliset toiminnallistamisasiakirjat, teologiset asiakirjat ja arvopohjapaperit, toimintakertomukset ja toimintasuunnitelmat sekä vaikuttamistyöhön liittyvät asiakirjat kuten vaikuttamistyön suunnitelmat, kertomukset ja viestintästrategiat.

Asiasanat: kolmas sektori, järjestöt, vaikuttamistyö, verkostoituminen, Suomen Lähetysseura, kartoitus

ABSTRACT

Uusisilta Matias. Mapping on the advocacy of chosen European churches and Christian organizations for the advocacy program of the Finnish evangelical Lutheran mission for the years 2017-2022. Language: Finnish. Kauniainen, Autumn 2015. Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The object of this bachelor's thesis is to create a report for the strategy planning of the Finnish Evangelical Lutheran Mission for the years 2017-2022. In this thesis I have orientated myself on the advocacy of chosen European churches and Christian organizations and made a report on how advocacy is seen on their work, on their values and on the methods that the Finnish Evangelical Lutheran Mission could also use on their advocacy.

The method for this bachelors thesis is document analysis. Basic documents like valid strategies and their possible functional documents, theological documents, fundamental documents, annual reports and action plans and other advocacy related documents for example advocacy plans, reports and communication strategies were chosen to be analyzed from each examined agent.

Keywords: third sector, organisations, advocacy, networking, Finnish Evangelical Lutheran Mission, mapping

SISÄLLYS

1 KOHTI KRISTILLISEN VAIKUTTAMISTYÖN YMMÄRTÄMISTÄ.....	5
2 VAIKUTTAMISTYÖ.....	7
3 IHMISOIKEUDET	9
4 KRISTINUSKO JA IHMISOIKEUDET	11
3 SUOMEN LÄHETYSSEURA.....	13
4 AINEISTON KERUU- JA TUTKIMUSMENETELMÄT	14
4.1 Dokumenttianalyysi	14
4.2 Opinnäytetyöprosessin kuvaus.....	15
5. TUTKITTAVAT TAHOT JA TARKENTAVAT TUTKIMUSKYSYMYKSET	16
6 TUTKIMUSTULOKSET	19
6.1 Köyhyyden poistamista ja asenteisiin vaikuttamista - Vaikuttamistyön määritelmät tutkittujen toimijoiden dokumenteissa	19
6.2 Jeesuksen esimerkin seuraamista ja luomiuskoon nojaamista - Vaikuttamistyön perustelut	22
6.3 Rauhan ja ympäristön puolesta - Vaikuttamistyön teemat	28
6.4 Yhteistyön voimaa ja päättäjiin vaikuttamista - Vaikuttamistyön muodot tutkituilla toimijoilla.....	31
6.5 Tiedotusta ja poliittista vaikuttamista - Vaikuttamistyön menetelmät	36
6.6 Lähtökohtina strateginen oppiminen ja tilivelvollisuus - Vaikuttamistyön seuranta ja evaluaatio	44
7 VAIKUTTAMISTYÖ EUROOPPALAISTEN KIRKKOJEN JA KRISTILLISTEN JÄRJESTÖJEN TYÖSSÄ	49
7.1 Kriittinen näkökulma tutkimukseen	49
7.2 Mahdolliset jatkotutkimusaiheet.....	50
7.3 Ammatillinen kasvuni.....	51
8 LÄHTEET	52

1 KOHTI KRISTILLISEN VAIKUTTAMISTYÖN YMMÄRTÄMISTÄ

Vuonna 2015 Eurooppaa ravisuttava pakolaiskriisi, Lähi-Idän tilanne ja internetin sekä sosiaalisen median mahdollistama nopea tiedonsiirto, ovat tuoneet ihmisoikeuskysymykset suomalaisten arkeen. Pelkästään Suomeen on 22.11.2015 mennessä tullut tämän vuoden aikana peräti 29 793 turvapaikanhakijaa (Maahanmuuttovirasto 2015). Tässä maailmanajassa on vaikea pysyä täysin välinpitämättömänä maailman tilanteesta, kun ihmisoikeusrikkomuksia Välimeren yli pakenevat turvapaikanhakijat ovat uutisissa harva se päivä. Myös hallituksen kehitysyhteistyöleikkaukset pakottavat ihmisiä ottamaan kantaa kansainvälisiin kysymyksiin ja pohtimaan ratkaisuja maailman tilanteen neutralisoinniseksi.

Ihmisoikeudet, kansainväliset asiat ja järjestötoiminta ovat henkilökohtaisesti kiinnostaneet minua jo pitkään, joten ihmisoikeuksiin ja rauhan edistämiseen vahvasti liittyvä vaikuttamistyö valikoitui opinnäytetyöni aiheeksi melko luontevasti. Henkilökohtainen mielenkiintoni aiheeseen on edesauttanut työn eteenpäin viemistä ja aiheeseen perehtyminen on myös vaikuttanut ajatuksiini siitä, minkälaisen asioiden parissa haluan tulevaisuudessa työskennellä.

Opinnäytetyöprosessin etenemistä edesauttoi suuresti myös keväällä 2015 suorittamani seitsemän viikon työharjoittelu Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön yksikössä, jossa pääsin tutustumaan vaikuttamistyöhön käytännössä ja sain hyvän teoreettisen pohjan tämän opinnäytetyön tekemiselle. Lisäksi sain hyödynnettyä harjoitteluajan opinnäytetyön kirjoittamiseen, sillä opinnäytetyön tekeminen oli minun pääasiallinen tehtäväni työharjoittelun aikana.

Työssäni perehdyn ennalta valittujen eurooppalaisten kirkkojen ja kristillisten järjestöjen vaikuttamistyöhön ja tutkin heidän lähtökohtiaan työn tekemiselle, heidän arvojaan sekä menetelmiä. Työn tilaaja oli Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön yksikkö, jonka oli tarkoitus hyödyntää työn tuloksia omassa vaikuttamistyössään sekä vaikuttamistyön strategian 2017–2022 suunnittelussa. Työ

toimii kristillisestä ihmisoikeustyöstä kiinnostuneille myös kattavana tietopakettina eurooppalaisten kristillisten järjestöjen vaikuttamistyöstä.

2 VAIKUTTAMISTYÖ

Vaikuttamistyö on terminä hyvin laaja ja siitä löytyy useita eri määritelmiä. Opinnäytetyön tilaaja Suomen Lähetysseura itse määrittelee vaikuttamistyön köyhyyttä tuottaviin rakenteisiin ja ihmisoikeuksien toteutumista estäviin rakenteisiin puuttumiseksi. Vaikuttamistyön tavoitteena Suomen lähetysseuralla ovat muutokset niissä asenteissa, käytännöissä ja päätöksenteossa, jotka parantavat heikkojen ja syrjittyjen ihmisten asemaa erityisesti kehitysmaissa. (Suomen lähetysseura 2011.) Vaikuttamistyön määritelmä on kuitenkin hankala sillä se on käytännöiltään hyvin monimuotoista ja rajanvedot tiedotuksen, koulutuksen ja vaikuttamisen välillä eivät aina ole selkeät (Suomen YK-liitto 2013).

Barbara Klugman toteaa kirjassaan *Evaluating Social Justice Advocacy*, vaikuttamistyön olevan työtä, joka tähtää rakenteellisiin ja kestäviin muutoksiin, jotka lisäävät poliittisesti, ekonomisesti ja sosiaalisesti alakynnessä olevien voimavaroja. Se on työtä, joka taistelee epäarvoisuuden perimmäisiä syitä vastaan niiden puolesta, jotka ovat rotunsa, etnisyytensä, ekonominen asemansa, kansalaisuutensa, sukupuolensa, sukupuolen ilmaisunsa, ikänsä, seksuaalisen suuntautumisen tai uskontonsa takia systemaattisesti tai institutionaalisesti heikommassa asemassa. Lisäksi se tähtää kansainvälisten ihmisoikeusjulistusten parempaan toteutumiseen ja ylläpitoon. (Klugman. 2010, 2.)

Englannissa toimivan kampanjointia tekeville järjestöille tukea, apua ja neuvoa antavan järjestön *The National Council for Voluntary Organizationsin* julkaisussa *The Good Campaigns Guide*, todetaan vaikuttamistyön viittaavaan yleensä yksilön tai organisaation toimimiseen jonkun toisen tahon, yksilön tai yhteisön, puolesta. Vaikuttamistyöllä pyritään parantamaan olemassa olevaa tilannetta ja saavuttamaan paras mahdollinen lopputulos asianomaisten kannalta. (Lamb 1997. 2–3.) Myös termiä *kampanjointi* käytetään joskus synonyyminä vaikuttamistyölle ja voidaankin sanoa, että termien vaikeaselkoisuus on yksi asia, joka vaikeuttaa vaikuttamistyön määrittelemistä (Saloranta 2008, 5).

Erilaisista määritelmistä huolimatta voisi vaikuttamistyön kenties tiivistää *muutokseen tähtääväksi työksi*. Vaikuttamistyön määritelmät eroavat myös tutkituilla toimijoilla, kuten luvussa 6.1 voimme huomata (Ks. sivut 18-22). Vaikuttamistyöstä löytyvän vähäisen teorian vuoksi jätänkin vaikuttamistyön määrittelemisen ko. lukuun, jolloin lukija pääsee tarkastelemaan vaikuttamistyötä samoista lähtökohdista, kuin tutkittavat toimijat itse. Toivonkin, että myös tämä opinnäyte-työ itsessään kokonaisuutena voi auttaa lukijaa ymmärtämään, mitä vaikuttamistyö on.

3 IHMISOIKEUDET

”To deny people their human rights is to challenge their very humanity” (Nelson Mandela, 26.5.1990.)

Nelson Mandela toteaa kuuluisassa sitaatissaan ihmisoikeuksien kieltämisen johtavan suoraan myös henkilön ihmisyyden kieltämiseen. Ymmärtääkseen vaikuttamistyön pyrkimyksiä ihmisoikeuksien kokonaisvaltaiselle toteutumiselle ja näin ollen myös yksilön ihmisyyden tunnustamiselle, on syytä ymmärtää, mitä ihmisoikeudet ovat, mitä ne ajavat ja miten niiden toteutumisella voidaan vaikuttaa yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointiin.

Ihmisoikeuksien tarkoituksena on taata ihmisarvon mukainen arvokas elämä, josta ei voi nauttia ilman näitä oikeuksia (Ihmisoikeudet.net 2013). YK:n yleiskokouksen yleismaailmallinen julistus määrittelee ihmisoikeudet oikeuksiksi ja vapauksiksi, joiden tunnustamisen on tarkoituksena olla vapauden, oikeudenmukaisuuden ja rauhan perustana maailmassa (YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus 1948).

Ihmisoikeuksilla tarkoitetaan oikeuksia, jotka kuuluvat yhtäläisesti ja poikkeuksetta jokaiselle ihmiselle. Ihmisoikeudet perustuvat ajatukseen ihmisestä moraalisena olentona ja jokaiselle ihmiselle ihmisyyden osana kuuluvasta ihmisarvosta. Ihmisoikeuksien kolme tärkeintä ominaispiirrettä ovat universaalisuus eli yleismaailmallisuus, luovuttamattomuus ja perustavanlaatuisuus. (YK 2014.)

Ihmisoikeuksien yleismaailmallisuudella tarkoitetaan sitä, että ihmisoikeudet ovat yhteisiä maailman kaikille ihmisille ja voimassa kaikkialla samanlaisina. Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille ihmisille sukupuolesta, rodusta, varallisuudesta, kansalaisuudesta, asuinmaasta tai mistä tahansa muusta seikasta riippumatta. Ihmisoikeuksien luovuttamattomuus viittaa niiden synnynnäisyyteen: ihmisoikeudet kuuluvat jokaiselle ihmiselle jo yksinomaan hänen ihmisyytensä perusteella. Ihmisoikeuksien luovuttamattomuudesta seuraa, että kenelläkään ei ole oikeus riistää henkilöltä näitä oikeuksia pois. Ihmisoikeuksien perustavanlaatu-

suus tarkoittaa sitä, että ainoastaan hyvin tärkeät oikeudet luokitellaan ihmisoikeuksiksi. (YK 2014.)

Lisäksi ihmisoikeudet ovat jakamattomia ja keskinäisriippuvaisia. Tämä tarkoittaa sitä, että yhden oikeuden edistäminen parantaa myös muiden oikeuksien toteutumista ja vastaavasti yhden oikeuden loukkaaminen tai riistäminen vaikuttaa kielteisesti muiden oikeuksien toteutumiseen. (YK 2014.)

Oikeudellisesta näkökulmasta ihmisoikeuksilla tarkoitetaan pääasiassa niitä oikeuksia, jotka on turvattu kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa ja ovat siten osa kansainvälistä oikeutta. Perusoikeuksilla puolestaan tarkoitetaan niitä yksilöille kuuluvia oikeuksia, jotka on turvattu valtioiden kansallisissa perustuslaeissa. Perustuslaeissa turvatut perusoikeudet kuuluvat siten kunkin maan kansalliseen lainsäädäntöön. Arkikielessä perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien käsitteitä käytetään usein synonyymeinä. (YK 2014.)

Nykyinen ihmisoikeusajattelu juontaa juurensa ennen kaikkea 1600-luvun liberalismista. Liberalistisen ajattelun mukaan yksilöllä on tiettyjä luonnollisia oikeuksia, *natural rights*, jotka edeltävät valtion olemassaoloa ja joiden turvaamiseen valtion oikeutus osaltaan perustuu. 1900-luvulla Toisen Maailmansodan hirmuteot ja erityisesti natsien toteuttama juutalaisten kansanmurha loivat tarpeen maailmanlaajuisen ja yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistukselle. Ihmisoikeudet listattiin ensimmäistä kertaa kattavasti ja maailmanlaajuisesti ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa, jonka YK:n yleiskokous hyväksyi 10.12.1948. (YK 2013.)

Ihmisoikeudet ovat ihmisten määrittelemiä oikeuksia ja siksi pohjimmiltaan sidoksissa kulloinkin vallitsevaan maailmantilanteeseen. YK:n vuonna 1948 hyväksymä ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus oli ensimmäinen kansainvälisesti laadittu kattava luettelo ihmisoikeuksista. (YK 2013.) Tässä opinnäytetyössä ihmisoikeuksiin viitattaessa tarkoitetaan juuri noita YK:n yleiskokouksen vuonna 1948 hyväksymiä ihmisoikeuksia sekä niiden myöhempiä laajennuksia.

4 KRISTINUSKO JA IHMISOIKEUDET

”Mitä maailmantilanteen, joka on täynnä ristiriitoja ja kiistoja, pitäisi merkitä maailmanlaajuiselle kirkolle ja kirkollisille järjestöille? Pitäisikö meidän vähentää uhrien lukumäärää olemalla läsnä hätätilanteissa suojelemassa ja auttamassa? Pitäisikö meidän tarjota toivon kipinä julistamalla Jumalan rakkautta maailman kurjille? Vai pitäisikö meidän puhua pontevasti sortoa vastaan ja antaa ääni äänettömille?” (Alava 2008, 252.)

Henni Alava kiteyttää mielestäni melko onnistuneesti Suomen Lähetysseuran Uskoa Teoiksi -teoksessa kysymyksen kristillisten kirkkojen ja järjestöjen asemasta tämän hetkisessä maailmantilanteessa ja kaikkia meitä ympäröivien sotien ja ihmisoikeusrikkomusten keskellä. Vaikuttamistyössä on kyse ihmisoikeuksien toteutumisesta ja siksi kristillisten kirkkojen ja järjestöjen vaikuttamistyötä tutkiessa onkin tärkeää ymmärtää Kristinuskon ja ihmisoikeuksien suhdetta.

Risto A. Ahonen toteaa Lähetysseuran julkaisemassa Oikeus uskoon, toivon ja rakkauteen – Ihmisoikeudet ja kirkon missio -julkaisussa, kristillisen uskon korostavan voimakkaasti jokaisen ihmisen arvoa, vapautta, oikeuksia ja myös vastuuta. Lähetystyöhistoriasta löytyy suuri määrä esimerkkejä siitä, miten lähetystyöntekijät ovat puolustaneet heikkoja ja taistelleet maahan painettujen puolesta. Tunnetuiksi esimerkeiksi Ahonen luettelee mm. David Livingstonen epäitsekään taistelun orjuutta vastaan Afrikassa, William Careyn ponnistelut leskien polttamisen lopettamiseksi Intiassa, laaja-alaisen pyrkimyksen naisten aseman parantamiseen ja paikallisten kirjakielten luomiseen sekä muun taistelun ihmisarvoisen elämän puolesta. (Ahonen 2005, 14–15.)

Huomionarvoista on myös kristillisten kirkkojen ihmisoikeusteologian uranuurtajana toimineen Kirkkojen maailmanneuvoston aktiivinen rooli YK:n ihmisoikeusjulistuksen esittämiin haasteisiin ja erityisesti uskonnonvapaus- ja omantunnon kysymyksiin tarttujana heti julistuksen hyväksymisvuonna 1948. Kolmannen maailman äänien vahvistuttua YK:n yleiskokouksissa 1960-luvulla, myös rasis-

min kolonialismin ja halpatyövoiman hyväksikäytön vastustaminen nousivat kirkkoliiton työn keskiöön. (Heikka 2014. 37.) Kristillisillä kirkoilla on siis ollut aktiivinen rooli ihmisoikeuksien puolesta taistelussa jo YK:n ihmisoikeusjulistuksen alkuajoista lähtien.

Luterilaisessa teologiassa ihmisen loukkaamaton ihmisarvo perustuu siihen, että hän on Jumalan omaksi kuvakseen luoma, *Imago Dei*. Toisaalta ihminen nähdään myös syntiin langenneena ja siksi kykyneväna käyttämään omia ihmisoikeuksiaan myös toisen ihmisen vahingoittamiseen. Tämän takia kristittyjen suhteesta ihmisoikeuksiin puhuttaessa pitää muistaa myös kristillisen teologian tapa korostaa oikeuksien sijaan ihmisen velvollisuuksia lähimmäisiään kohtaan. YK:n ihmisoikeussopimuksissa näkökulma on useimmiten yksilökeskeinen siinä missä luterilainen näkökulma taas on yhteisöllinen. Kristillisen käsityksen mukaan ihminen on vastuussa paitsi itsestään, myös lähimmäisistään ja koko yhteisöstä. Koska kristillinen etiikka on aina altruistista eli ensisijaisesti muita kuin ihmistä itseään hyödyttävää, ovat ihmisoikeudet välttämätöntä asettaa kristillisessä etiikassa vuorovaikutukseen vastuun kanssa. (Heikka 2014. 65–66.)

Ihmisoikeuksien voidaan siis nähdä liittyvän vahvasti kristinuskon ytimeen, luomisoppiin sekä oppiin ihmisen velvollisuuksista tämän läheisiin. Kuitenkaan käytännössä ihmisoikeudet eivät ole kristinuskossa toteutuneet uskonnon historian aikana aina kovin hyvin, ja monista hyvistä esimerkeistä huolimatta kristinuskon ja kristillisen lähetyksen historiasta löytyy myös lukemattomia esimerkkejä, joissa ihmisoikeudet ja kaikkien ihmisten jakamaton ihmisarvo eivät ole toteutuneet. Kristillinen lähetys onkin joutunut ajan kuluessa tarkastelemaan näkemyksiään ja paneutumaan syvemmin ihmisoikeuksien problematiikkaan. Kirkot ja niiden lähetykset ovat olleet oman aikansa lapsia niin, että ajan ihanteet ja arvot ovat heijastuneet tavalla tai toisella niiden elämään. Länsimaisen kulttuurin kristinuskoon liittävä kulttuuri-imperialismi on yksi esimerkki tästä. (Ahonen 2005. 15–16.)

3 SUOMEN LÄHETYSSEURA

Yhteistyötahona ja opinnäytetyön tilaajana toimi Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön yksikkö. Suomen lähetysseura on Suomen vanhin lähetysjärjestö sekä yksi Suomen evankelisluterilaisen kirkon lähetysjärjestöistä (Saarelma 2009, 7). Suomen Lähetysseuran lähetystyön rinnalle syntynyt avustustyö, sai alkunsa perinteisen lähetystyön ja kirkollisen avustustyön alettua eriytymään toisistaan 1940-luvulla toisen maailmansodan aiheuttaman hädän ja pakolaisongelman virittämänä (Leskinen 2009, 158; 160–161).

Kehitysmaakysymysten ja kansainvälisen oikeudenmukaisuuden kysymysten noustua pinnalle 1960-luvulla, myös Suomen Lähetysseura joutui ottamaan vakavasti köyhyyden, sotien ja luonnonkatastrofien aiheuttamat uhat. Kansainvälisen vastuun ilmapiiri synnyttyä 1960-luvulla Suomen valtio aloitti virallisen kehitysyhteistyön ja vuodesta 1975 lähtien kehitysyhteistyötukea on jaettu myös Suomen Lähetysseuralle. Kirkollisella lähetys ja avustustyöllä on ollut Suomessa jo pitkään ja erityisesti 2000-luvulta alkaen merkittävä yhteiskunnallisen vaikuttamisen rooli suomalaisessa yhteiskunnassa ja sen kehityspoliittisessa ajattelussa. (Leskinen 2009, 165.)

Suomen lähetysseuran vuosille 2010–2015 tehty strategia nosti vaikuttamistyön ja sen vahvistamisen yhdeksi koko organisaatiota koskevaksi strategiakauden kehitystavoitteeksi. Strategian toimeenpanemiseksi organisaation vaikuttamistyötä on kehitetty ja systematisoitu, vaikuttamistyön henkilöstöresursseja kotimaassa on vahvistettu ja työntekijöiden sekä kumppanien osaamista on kehitetty. Vaikuttamistyötä Suomessa ja myös kansainvälisellä tasolla on lisätty merkittävästi. (Suomen lähetysseura 2015.)

4 AINEISTON KERUU- JA TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä on käytetty dokumenttianalyysiä perehtymällä valittujen eurooppalaisten kirkkojen ja kristillisten järjestöjen internet-sivuilta löytyviin dokumentteihin kyseisten tahojen tekemästä vaikuttamistyöstä. Kustakin tarkasteltavasta toimijasta on tutkittu mahdollisuuksien mukaan perusasiakirjat kuten voimassa olevat strategiat ja niiden mahdolliset toiminnallistamisasiakirjat, teologiset asiakirjat ja arvopohjapaperit, toimintakertomukset ja toimintasuunnitelmat sekä vaikuttamistyöhön liittyvät asiakirjat kuten vaikuttamistyön suunnitelmat, kertomukset ja viestintästrategiat.

4.1 Dokumenttianalyysi

Dokumenttianalyysi on menetelmä, jossa päätelmiä pyritään tekemään kirjalliseen muotoon saatetusta erityisesti verbaalisesta, symbolisesta tai kommunikaatiivisesta aineistosta. Dokumentteja, joita tarkastellaan, ovat esimerkiksi www-sivut, lehtiartikkelit, haastattelut, raportit ja muut kirjalliset aineistot. Tavoitteena on analysoida dokumentteja järjestelmällisesti ja luoda sanallinen kuvaus kohdeaiheesta. Analysoinnin tarkoituksena on selkeyttää aineistoa ja näin edesauttaa johtopäätöksien selkeyttä sekä luotettavuutta. (Moilanen; Ojasalo; Ritalahti 2009, 121.)

Dokumenttianalyysi aloitetaan aineiston keräämisestä ja valmistelusta. Tämän jälkeen siirrytään aineiston pelkistämiseen, jonka avulla pyritään luomaan omia tulkintoja ja ulottuvuuksia sekä tunnistamaan aineistossa toistuvia rakenteita. Tämän jälkeen kaikkia näitä vaiheita tarkastellaan kriittisesti ja päämääränä on tunnistaa ja korjata eri vaiheissa tapahtuneita virheitä ja vääristymiä. Kriittisellä tarkastelulla pyritään vaikuttamaan tulosten laatuun ja luotettavuuteen. (Moilanen ym. 2009, 123.)

4.2 Opinnäytetyöprosessin kuvaus

Opinnäytetyöprosessi alkoi tutkittavien järjestöjen valitsemisella. Järjestöt valittiin yhdessä työyhteisön kanssa niiden kiinnostavuuden ja jo valmiiden ennakkotietojen perusteella. Työn edetessä tutkittavien toimijoiden määrä ehti myös lisääntyä. Keräsin kartoitukseen tarvittavan materiaalin seitsemän viikon työharjoitteluni aikana keväällä 2015 ja kokosin sen helpommin tarkasteltavaan muotoon saman vuoden kesällä ja syksyllä. Perehdyin järjestöihin ja heidän internetsivuiltaan löytyviin dokumentteihin yksitellen tarkentavien tutkimuskysymysten avulla. Lopulta minulla oli jokaisesta tutkittavasta toimijasta raakamateriaalina toimiva läpivalaisu, josta löytyi vastaukset tutkimuskysymyksiin. Sen jälkeen kirjoitin tutkimuksen muotoon, jossa tarkentavien tutkimuskysymykset toimivat työn runkona, ja analysoin raakamateriaalin.

Opinnäytetyön alustavia löydöksiä on hyödynnetty ohjelmasuunnittelupalaverissa jo toukokuussa ja kesäkuussa 2015. Lisäksi opinnäytetyön on tarkoitus antaa kattava kuva eurooppalaisten kristillisten järjestöjen vaikuttamistyöstä, työn perusteluista, teemoista, muodoista, menetelmistä ja seurannasta sekä evaluoinnista. Vertailun helpottamiseksi olen pyrkinyt pelkistämään tutkittavista tahoista löytyneet tiedot jäsennellystä erilaisiin taulukoihin ja kuvioihin helpottamaan toimijoiden vertailua.

5. TUTKITTAVAT TAHOT JA TARKENTAVAT TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyössä tarkastellaan seuraavia toimijoita: Christian Aid, Fida international ry, Interchurch Organization for development eli ICCO, Norwegian Church Aid eli Norjan kirkon ulkomaanapu, Ruotsin kirkko, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund. Opinnäytetyön tilaaja Suomen Lähetysseura on itse tutkittavien toimijoiden joukossa mukana, jotta tutkimustulosten vertaaminen Suomen Lähetysseuran omaan työhön olisi helpompaa.

Christian Aid on 1940-luvulla Toisen Maailmansodan jälkeen perustettu brittiläinen kristillinen järjestö. Järjestö toimii yli 650 yhteistyöntahon kanssa noin 50 eri maassa ympäri maailmaa. (Christian Aid i.a.c). Järjestön toiminnan perimmäisenä pyrkimyksenä on saada aikaan muutos, joka poistaisi köyhyyden perimmäiset syyt (Christian Aid i.a.d).

Fida tai *Fida International ry* on Suomessa vuonna 1927 perustettu Suomen helluntaiseurakuntien lähetys- ja kehitysyhteistyöjärjestö, jonka toiminta perustuu kokonaisvaltaiseen ihmiskäsitykseen ja kristillisiin arvoihin yhteistyössä paikallisten kumppaneiden kanssa (Fida i.a.a). Kehitysyhteistyön humanitaarisen avun hankkeita Fida toteuttaa noin 30 maassa (Fida i.a.b). Fidan kehitysyhteistyön merkittävin rahoittaja on Suomen ulkoasianministeriö, jonka kanssa sovitettiin kumppanuussopimus vuonna 2003, mutta järjestön toimintaa tuetaan myös yksityisillä lahjoituksilla sekä Fida lähetystorien tuotoilla (Fida i.a.b).

ICCO eli *Interchurch organisation for development cooperation* on 44 eri maassa toimiva kehitysyhteistyöjärjestö, joka työllään omien sanojensa mukaan tuomaan yhteen Alankomaissa ja kehitysmaissa toimivia yritteliäitä ihmisiä (ICCO 2012b). Järjestö on alkuperältään hollantilainen, mutta toimii kansainvälisellä organisaatorakenteella ja tekee työtä paikallisissa toimistoissa (ICCO 2012c).

Kirkon Ulkomaanapu on Suomen suurin kehitysyhteistyöjärjestö ja toiseksi suurin humanitaarisen avun antaja. Kirkon Ulkomaanapu toimii yli 20 maassa ja tekee työtä kaikkein köyhimpien ihmisten kanssa uskontoon, etniseen taustaan tai

poliittiseen vakaumukseen katsomatta. (Kirkon Ulkomaanapu i.a.d.) Vaikuttamistyö on Kirkon Ulkomaanavussa integroitu järjestön ohjelmiin niiden tukemiseksi (Kirkon Ulkomaanapu i.a.e).

Norwegian Church Aid eli *Norjan Kirkon Ulkomaanapu* eli *NCA* on norjalainen, ekumeeninen diakoninen järjestö, joka työskentelee köyhyyden ja epäoikeudenmukaisuuden poistamiseksi (Innsamlingskontrollen 2014, 2). *NCA*:n omilta internetsivuilta löytyvän taulukon mukaan kaikesta *NCA*:n tekemästä työstä vaikuttamistyötä on 10,8%, siinä missä katastrofityötä on 24,3% ja kehitysapua 64,9%. (Norwegian Church AID i.a.d). Tässä opinnäytetyössä *Norjan Kirkon Ulkomaanapuun* viitatessani käytän lyhennettä *NCA*.

Ruotsin kirkko on Ruotsin kansallinen evankelisluterilainen kirkko, johon kuuluu yli 6,4 miljoonaa jäsentä (Svenska kyrkan i.a.c.). Kansainvälisessä työssään *Ruotsin kirkko* on kansainvälinen toimija, joka kokee olevansa kirkkona osa kansainvälistä kirkkojen yhteisöä ja tekee siksi yhteistyölähtöistä kansainvälistä työtä muiden kirkkojen ja kristillisten järjestöjen kanssa (Svenska kyrkan i.a.).

Suomen lähetysseura on yksi Suomen evankelisluterilaisen kirkon lähetysjärjestöistä ja tämän opinnäytetyön tilaaja ja yhteistyökumppani. *Suomen Lähetysseura* on perustettu tammikuussa vuonna 1859, joten se on myös Suomen vanhin lähetysjärjestö (Saarelma 2009, 7).

Tearfund on vuonna 1968 perustettu brittiläinen kristillinen kehitysyhteistyöjärjestö ja samalla yksi Ison-Britannian kymmenestä suurimmasta humanitaarisen avun antajasta (Tearfund 2013). Järjestö pyrkii pääsemään eroon köyhyydestä ja sitä kautta muista köyhyydestä johtuvista ongelmista työskentelemällä kohdemaissa paikallisten kirkkojen kautta (Tearfund 2013b).

Tarkentavat tutkimuskysymykset sekä tutkittavat tahot on valittu opinnäytetyön ohjaajan ja työyhteisön kanssa käydyn keskustelun perusteella niin, että ne vastaisivat mahdollisimman hyvin työyhteisön tarvetta. Tutkimuskysymyksenä opinnäytetyössä on ”Miten vaikuttamistyö näkyy valittujen toimijoiden työssä”.

Vastausta tutkimuskysymykseen haetaan seuraavien tarkentavien tutkimuskysymysten avulla:

1. Miten kyseinen organisaatio määrittelee vaikuttamistyön?
2. Miksi toimija tekee vaikuttamistyötä? Mikä on kirjattu perusteluksi vaikuttamistyön tekemiselle?
3. Millaisten teemojen parissa vaikuttamistyötä tehdään?
4. Millaista vaikuttamistyötä toimija tekee?
5. Mitkä ovat kyseisen organisaation vaikuttamistyön menetelmät?
6. Miten vaikuttamistyön tuloksia seurataan ja mitataan?

6 TUTKIMUSTULOKSET

Pyrin vastaamaan jokaiseen tarkentavaan tutkimuskysymykseen sille varatussa alaluvussa. Jokainen alaluku alkaa tutkimusmateriaalin eli raakamateriaalin esittelyllä. Raakamateriaalin esittelyn jälkeen olen tehnyt tutkimustuloksista yhteenvedon, jota olen pyrkinyt myös yksinkertaistamaan erilaisten taulukoiden, kaavioiden ja kuvioiden avulla. Alalukujen rakenne vaihtelee tutkimuskysymyksen mukaan ja joissakin luvuissa olen nähnyt mielekkääksi esitellä raakamateriaalin aakkosjärjestyksessä toimijakohtaisesti ja joissakin taas johtopäätösten mukaisessa järjestyksessä. Johtopäätökset tutkimuskysymykseen ”Miten vaikuttamistyö näkyy valittujen eurooppalaisten järjestöjen työssä?” sekä pohdinta esittelään omassa luvussaan tutkimustulosten jälkeen.

6.1 Köyhyyden poistamista ja asenteisiin vaikuttamista - Vaikuttamistyön määritelmät tutkittujen toimijoiden dokumenteissa

Aion tässä kappaleessa esitellä tutkittujen toimijoiden omia määritelmiä vaikuttamistyöstä. Vaikuttamistyö on laaja ja vaikeasti määriteltävä käsite, joten on tutkimuksen aluksi hyvä tiedostaa, miten tutkittujen tahojen määritelmät vaikuttamistyöstä eroavat toisistaan. Esittelen aluksi keräämäni raakamateriaalin toimijakohtaisesti aakkosjärjestyksessä. Sen jälkeen olen koonnut toimijoiden määritelmät tiivistettyyn muotoon taulukkoon, joka löytyy raakamateriaalin esittelyn jälkeen.

Christian Aidin mukaan vaikuttamistyö on työtä, joka pyrkii muuttamaan epäoikeudenmukaiset ja kestäättömät ekonomiset linjat ja käytännöt niin, että köyhät ja haavoittuvaiset ihmiset voivat saada menestyvän toimeentulon ja kohdata katastrofeja tehokkaammin samalla suojellen luonnon resursseja, joista maailman tulevaisuus on kiinni (Christian Aid 2012, 22).

Fida määrittelee vaikuttamistyön ”puhumiseksi, jotta saadaan aikaan muutos” (Happonen 2012, 19). Lähestymistapoja vaikuttamistyöhön on kolme: (1) ihmistenpuolesta puhuminen, ”*Speaking for people*”, (2) ihmisille puhuminen, ”*spea-*

king to people” ja (3) sen mahdollistaminen, että ihmiset voivat itse puhua itsensä puolesta, ”*enabling for people to speak for themselves*” (Happonen 2012, 21).

ICCO määrittelee vaikuttamistyön työksi, jonka tavoitteena on vaikuttaa päätöksentekijöihin tavoitteenaan parantaa valittujen ryhmien oloja. Päätöksentekijät, joihin vaikutetaan, voivat olla poliitikkojen lisäksi mitä tahansa osallisia, kuten yrityksiä tai kirkon johtajia tai heimopäälliköitä. (ICCO 2004, 4.) *Kirkon Ulkomaanavun* vaikuttamistyö taas on työtä jonka tavoitteena on poistaa köyhyyttä ylläpitävät ja levottomuutta aiheuttavat rakenteet yhteiskunnissa paikallistasolla, kansallisessa lainsäädännössä sekä alueellisissa ja kansainvälisissä yhteistyöelimissä (Kirkon Ulkomaanapu i.a.a).

NCA:n mukaan vaikuttamistyössä on kyse köyhyyden perimmäisiin syihin puuttumisesta vaikuttamalla viranomaisten, yritysten ja uskonnollisten vaikuttajien tekemiin päätöksiin (Norwegian Church Aid i.a.). *Ruotsin kirkko* määrittelee vaikuttamistyön työksi, jonka lähtökohtana on, että se tähtää muutokseen, politiikassa, asenteissa tai yleisessä käyttäytymisessä tiettyä kohderyhmää kohtaan (Ruotsin evankelisluterilainen kirkko 2007, 1).

Suomen Lähetysseuran mukaan vaikuttamistyön ensisijaisena tarkoituksena on poistaa köyhyyttä ja toteuttaa oikeudenmukaisempaa maailmaa (Suomen Lähetysseura 2010, 1). Vaikuttamistyöllä tähdätään erityisesti syrjittyjen väestönosien kuten naisten, vammaisten henkilöiden ja etnisten vähemmistöjen ihmisoikeuksien ja uskonnonvapauden toteutumiseen (Suomen Lähetysseura. 2011b).

Tearfund määrittelee vaikuttamistyön vaikuttamiseksi vaikutusvaltaisten päätöksentekijöiden päätöksiin, linjauksiin ja käytäntöihin, jotta ne käsittelisivät köyhyyden syitä, toisivat oikeutta ja tukisivat hyvää kehitystä (Watson 2014, 4). Tearfundin mukaan vaikuttamistyössä on aina kyse pyrkimyksestä muutokseen toimintatavoissa, käytännöissä, järjestelmissä, rakenteissa, päätöksissä ja asenteissa, jotka aiheuttavat köyhyyttä ja epäoikeudenmukaisuutta (Watson 2014, 5).

TAULUKKO 1. Tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön määritelmät.

Christian Aid

- *Epäoikeudenmukaisten ja kestäättömien ekonomisten linjojen ja käytäntöjen muuttamista köyhille suotuisaksi.*

Fida Suomi

- *Muutokseen tähtäävää puhumista.*

ICCO

- *Työtä, jonka tavoitteena on vaikuttaa päätöksentekijöihin parantaen valittujen ryhmien oloja.*

Kirkon Ulkomaanapu

- *Työtä jonka tavoitteena on poistaa köyhyyttä ylläpitävät ja levottomuutta aiheuttavat rakenteet yhteiskunnissa paikallistasolla, kansallisessa lainsäädännössä sekä alueellisissa ja kansainvälisissä yhteistyöelimissä.*

NCA

- *Köyhyyden perimmäisiin syihin puuttumista vaikuttamalla viranomaisten, yritysten ja uskonnollisten vaikuttajien tekemiin päätöksiin.*

Ruotsin kirkko

- *Politiikassa, asenteissa ja yleisessä käyttäytymisessä tiettyä kohde ryhmää kohtaan tapahtuvaan muutokseen tähtäävää työtä.*

Suomen Lähetysseura

- *Köyhyyttä poistavaa ja oikeudenmukaisempaa maailmaa luovaa työtä, joka pyrkii muutokseen tiedoissa, asenteissa, valtarakenteissa ja päätöksen teossa, jotka vaikuttavat syrjittyjen ihmisten asemaan.*

Tearfund

- *Vaikuttamista vaikutusvaltaisten päätöksentekijöiden päätöksiin, linjauksiin ja käytäntöihin, jotta ne käsittelisivät köyhyyden syitä, toisivat oikeutta ja tukisivat hyvää kehitystä.*

Kuten taulukosta näkyy, vaikuttamistyön määritelmät eroavat huomattavasti eri toimijoilla. Kaikki toimijat toteavat vaikuttamistyön olevan muutokseen tähtäävää työtä ja työn tavoitteet tuntuvatkin oleman suurempi tekijä vaikuttamistyön määrittelemisessä, kuin esimerkiksi työn muodot ja metodit. Seitsemästä tutkitusta toimijasta peräti viisi - Christian Aid, Kirkon Ulkomaanapu, NCA, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund - nostavat köyhyyden poistamiseen ja köyhyyden perimmäisiin syihin puuttumisen vaikuttamistyön tavoitteeksi jo vaikuttamistyön

määritelmässään. Köyhyyden vastaisen taistelun nostaminen jalustalle ja vaikuttamistyönkeskiöön on varsin ymmärrettävää, sillä jo 1990-luvulla alkanut aktiivinen YK:n konferenssien aikakausi vakiinnutti yleisen näkemyksen siitä, että köyhyyden vähentämisen tulisi olla keskeinen kansainvälinen kehitystavoite (Globalis 2015).

6.2 Jeesuksen esimerkin seuraamista ja luomiuskoon nojaamista - Vaikuttamistyön perustelut

Tässä osiossa esittelen aluksi keräämäni raakamateriaalin, jonka olen jäsenellyt vaikuttamistyön eri perustelujen mukaan. Sen jälkeen havainnollistan materiaalista nousseita ajatuksia taulukon avulla ja kerron raakamateriaalin analysoinnista nousseita johtopäätöksiä. Kuten jo raakamateriaalista voi huomata, eivät tutkittujen toimijoiden perustelut ole yksiselitteisiä, vaan monilla toimijoilla on useita eri perusteluja vaikuttamistyön tekemiselle.

Christian Aid, Ruotsin kirkko ja Suomen Lähetysseura perustelevat vaikuttamistyön tekemistä luomiuskosta kumpuavalla käsityksellä ihmisarvosta, sekä ihmisestä Jumalan kuvana. *Christian Aidin* vaikuttamistyön keskiössä on uskomus siitä, että kaikki ihmiset ovat luotuja tasa-arvoisiksi Jumalan kuviksi, joilla on synnynnäinen ja ääretön arvo (Christian Aid i.a. 5).

Ruotsin kirkon teologisen arvoperustan mukaan jokainen ihminen on luotu Jumalan kuvaksi ja sen seurauksena ihmisarvo on pyhä. Ajatus ihmisestä Jumalan kuvana ja ihmisarvon pyhydestä velvoittaa Ruotsin kirkkoa työskentelemään kestävien ja oikeudenmukaisten yhteisöjen, kaikille ihmisille kuuluvan vapauden ja ihmisarvon sekä kokonaisen, parannetun ja sovitetun maailman puolesta sekä sellaisia olosuhteita, rakenteita ja systeemejä vastaan, jotka edistävät köyhyyttä, epäoikeudenmukaisuutta, ihmisoikeusrikkomuksia ja luonnon tuhoutumista (Svenska kyrkan 2012, 2).

Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyö taas perustuu kristilliseen luomiuskoon perustuvaan ihmisoikeuskäsitykseen, jonka mukaan Jumala on luonut ihmisen

omaksi kuvakseen. Suomen Lähetysseuran mukaan jokaisen ihmisen elämä on pyhää ja loukkaamatonta sekä arvokasta itsessään ja ihmisoikeusajattelu tämentää sitä, miten jokaisen ihmisen ihmisarvo on otettava huomioon hänen kohtelussaan (Suomen Lähetysseura i.a. 1).

Toinen tapa perustella kristittyjen tekemää vaikuttamistyötä on Jeesuksen opetukset lähimmäisen rakkaudesta sekä heikompien puolustamisesta. Tätä ajatusta tutkituista järjestöistä perustelunaan käyttävät Christian Aid, Fida sekä Suomen Lähetysseura.

Luomisuskoon perustuvan ihmisarvon lisäksi Christian Aid uskoo, että köyhyys on luotu ihmisten järjestelmien ja rakenteiden avulla, ja voidaan myös ihmisvoimin lopettaa. Nämä uskomukset perustuvat Christian Aidin tulkintaa Raamatussa sekä uskomukseen Jumalasta, joka tekee ja kutsuu ihmisiä tekemään työtä yhdessä uuden luomakunnan tuomiseksi. Christian Aid perustaa työnsä Jeesuksen elämälle ja julistamalle Ilosanomalle, jota inspiroi toivo ja ylläpitää usko. (Christian Aid i.a. 5.)

Fida perustelee vaikuttamistyön tekemisen vahvasti Raamatulla ja määrittelee yhdeksi syyksi opetuslapseuden. Jeesuksen Kristuksen opetuslapsina, kristityillä on velvollisuus seurata Jeesuksen esimerkkiä ja puhua heikkojen, halveksittujen, laiminlyötyjen ja niiden puolesta, joiden kanssa muut eivät tahdo olla tekemisissä. Fidan toiminnanjohtajan mukaan, Jeesus on se vaikuttaja, jota Fida pyrkii vaikuttamistyössään imitoimaan. (Hakola 2012, 4.) Suomen Lähetysseuran mukaan Jeesuksen opettama kultainen sääntö kertoo ihmisten velvollisuuksista toisia ihmisiä kohtaan ja velvoittaa kristittyjä valvomaan, että kultaisen säännön laiminlyömisestä seuraavia ihmisoikeusrikkomuksia ei tapahdu (Suomen Lähetysseura i.a. 1).

Kolmas tapa perustella kristillistä vaikuttamistyötä on Jumalan rakkauden todeksi eläminen. Tätä perustelua tutkituista järjestöistä käyttävät Christian Aid sekä NCA. Christian Aidin mukaan heidän työnsä on Jumalan Jeesuksessa kulminoituvan uhrautuvan rakkauden todeksi elämistä (Christian Aid i.a. 5). NCA:n mukaan heidän työnsä tavoitteena on tuoda julki Jumalan rakkautta

maailmassa, ylläpitämällä ihmisarvoa ja suojelemalla luonnon eheyttä (Norwegian Church Aid i.a.c). Vaikuttamistyö on osana NCA:n työtä, koska heidän näkemyksensä mukaan ”pelkkien pienten hyvinvoinnin saarien luominen keskelle pahoinvointia” ei ole tarkoituksen mukaista, vaan tarvitaan muutoksia sosiaalisissa rakenteissa, jotka ajavat ihmisiä köyhyyteen (Norwegian Church Aid i.a.c).

Neljäs tapa perustella vaikuttamistyötä on vaikuttamistyön näkeminen profetaalisena diakoniana. Vaikuttamistyön näkeminen profetaalisena diakoniana juurtuu juurensa Vanhan Testamentin profeetallisesta perinteestä, johon kuului yhteiskunnallinen vanhurskauden julistaminen ja toivon viestin tuominen köyhille, sorretuille, vangituille ja sairaille. Vanhan Testamentin profeetat kiinnittivät huomiota paitsi uskonnolliseen rappiotilaan myös sosiaalisiin epäkohtiin ja puolustivat etenkin köyhiä, leskiä, orpoja, vanhuksia ja muukalaisia. Yhtenä esimerkkinä voidaan nähdä profeetta Aamoksen yhteiskuntakritiikki tilanteessa, jossa yhteiskunta oli siirtymässä paimentolaiskulttuurista kaupunkilaiskulttuuriin, rahatalouteen ja ammatilliseen erikoistumiseen sekä Aamoksen kritiikki oikeusistuimen rappiosta. (Veikkola 2003, 6.)

Tutkituista toimijoista tätä perustelua käyttää ainoastaan NCA, jonka mukaan hallinnolla ja poliittisilla päättäjillä on, samalla lailla kuin Vanhan Testamentin kuninkailla, erityinen velvollisuus sosiaaliseen muutokseen, jotta useampien ihmisten Jumalalta saatu ihmisarvo toteutuisi. Vanhassa Testamentissa profeetat kritisoivat kuninkaita, jotka käyttivät valtaansa väärin ja laiminlöivät velvollisuuksiaan. NCA:n mukaan Vanhan Testamentin perussanoma on, että voimalla ja vaikutusvallalla on velvollisuus varmistaa köyhien ja syrjäytyneiden oikeuksien tapahtuminen. NCA tahtoo myös jatkaa ikiaikaista perinnettä, jossa kirkon tehtävänä on ollut muuttaa yhteiskuntaa ja vaikuttaa siihen. (Norwegian Church Aid i.a.)

Toinen järjestö, jonka vaikuttamistyön perustelut eroavat suuresti muiden tutkittujen toimijoiden perusteluista on Tearfund, jonka vaikuttamistyön pohjalla on järjestön käsitys pelastuksesta. Pelastuksessa on Tearfundin mukaan kyse asioiden pistämisestä oikein, ”*putting things right*” ja palauttamisesta semmoiseksi kuin Jumala on ne tarkoittanut, ”*restoration of the earth and its people to the*

glory and joy that God intended". Pelastus antaa ihmisille mahdollisuuden tulla Jumalan valtakunnan asukkaiksi ja antaa toivoa nykyhetkeen vaikka pelastuksen täysinäisyys tapahtuu vasta tulevaisuudessa. Kristittyjen tehtävänä on olla mukana vaikuttamassa osana asioiden oikein pistämistä. Pyhä Henki tekee työtään motivoitakseen ihmisiä tässä tehtävässä. (Watson 2014. 50.)

Kristillisillä arvoilla ja moraalilla vaikuttamistyön tekemistä tutkituista järjestöistä perustelevat ICCO, Kirkon ulkomaanapu, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund. ICCO on tutkituista toimijoista ainoa, joka ei perustele toimintaansa lainkaan suoraan Raamatulla, mutta kuitenkin epäsuorasti kristillisellä moraalilla. ICCO haluaa vaikuttamistyöllään antaa äänen voimattomille vaikuttamalla epäoikeudenmukaisiin voimasuhteisiin, jotka aiheuttavat köyhyyttä ja eristäytymistä, tarkoituksenaan olla niiden puolella, jotka elävät epäoikeudenmukaisuudessa ja/tai köyhyydessä ja sillä tavoin harjoittaa rooliaan oikeuksien vahtijana (ICCO 2012).

Suomen Lähetysseura toteaa täyttävänsä kristillisen rakkauden käskyä tehdesään työtä ihmisoikeusloukkauksien poistamiseksi, jotta köyhyyden haavoittama ihmiskunnan enemmistö voisi elää arvokasta elämää (Suomen Lähetysseura i.a. 1). Kristillisen lähimmäisenrakkauden ja oikeudenmukaisuuden periaatteet ohjaavat Kirkon Ulkomaan avun kaikkea työtä mukaan lukien vaikuttamistyötä toimimaan kaikkein köyhimpien parissa, edistämään rauhaa ja vahvistamaan kansalaisyhteiskuntaa (Kirkon Ulkomaanapu i.a.b, 4). Tearfundin mukaan heidän työnsä perustana toimivat "kristilliset arvot" ovat tosia vain, jos elämme niiden mukaan (Watson 2014, 52).

Viimeisimpänä perusteluna on kristillinen traditio ja kirkon erityisasema. Tätä perustelua käyttävät Fida, Suomen Lähetysseura ja Tearfund.

Lähetysseura toteaa, että myös kristillinen traditio on korostanut oikeudenmukaisuutta ja yhtäläistä ihmisarvoa riippumatta sosiaalisesta asemasta. Ensimmäinen seurakunta otti tehtäväkseen jakaa ruokaa sekä huolehtia köyhistä. Lähetysseuran mukaan kristillisten kirkkojen velvollisuutena on edelleen vaikuttaa inhimillisemmän yhteiskunnan ylläpitämiseksi. Kirkkojen tehtävänä taas äänen

antaminen äänettömille ja muistuttaminen päättäjien velvollisuudesta edistää kaikkien ihmisten yhteistä hyvää. (Suomen Lähetysseura i.a. 1.)

Fida uskoo kirkkojen erityisasemaan vaikuttamistyössä. Kirkkoja on kaikkialla maailmassa ja ne ovat paikalla jo ennen kriisien tapahtumista tai organisaatioiden saapumista kriisialueille. Kirkot ovat keskellä epäoikeudenmukaisuutta karsimystä ja köyhyyttä. Näiden syiden takia kirkolla on erityinen asema ja mahdollisuus puhua niiden puolesta, joilla ei ole ääntä. Fidan mukaan kirkot voivat muuttaa asenteita, motivoida, ja aktivoida ihmisiä toimimaan, sillä kirkoilla on vaikuttamistyössä asema, jota muilla organisaatioilla ei ole. (Hakola 2012, 4.)

Kirkkojen erityisasemaan uskoo myös Tearfundin, jonka mukaan kirkot ovat kaikista paikallisista ja kansainvälisistä vaikuttajista parhaimpia viemään Jumalan rakkautta köyhyydessä eläville ihmisille. Lisäksi kirkot huolehtivat ihmisistä kokonaisvaltaisesti, joka mahdollistaa kestävien muutoksien tapahtumisen yksilöille ja yhteisöille (Tearfund 2013).

TAULUKKO 2. Vaikuttamistyön perustelut.

Luomisuskoon perustuva käsitys ihmisarvosta

- Christian Aid
- Ruotsin kirkko
- Suomen Lähetyseura

Jeesuksen opetukset lähimmäisen rakkaudesta sekä heikoimman puolustamisesta

- Christian Aid
- Fida
- Suomen Lähetyseura

Jumalan rakkauden todeksi eläminen

- Christian Aid
- NCA

Profetaalinen diakonia

- NCA
- Tearfund

Tearfundin oma käsitys pelastuksesta

- Tearfund

Kristilliset arvot ja moraali

- ICCO
- Kirkon Ulkomaanapu
- NCA
- Suomen Lähetyseura

Kristillinen traditio ja kirkon erityisasema

- Fida
- Suomen Lähetyseura
- Tearfund

Toimijat perustelevat vaikuttamistyön tekemistä monin eri syin. Valittujen tahojen vaikuttamistyön perusteluita tutkittaessa ilmeni, että perustelut voidaan jakaa karkeasti viiteen eri ryhmään: Luomisuskoon perustuva käsitys ihmisarvosta, Jeesuksen opetukset lähimmäisen rakkaudesta sekä heikoimman puolusta-

misesta, Jumalan rakkauden todeksi eläminen, Profetaalinen diakonia, Tearfundin oma käsitys pelastuksesta, kristilliset arvot ja moraalit sekä kristillinen traditio ja kirkon erityisasema. Huomion arvoista on myös se, että useilla tutkittuilla toimijoilla on useita perusteluja vaikuttamistyön tekemiselle. Esimerkiksi Christian Aidilla, Suomen Lähetysseuralla sekä NCA:lla löytyi perusteluja kolmesta eri ryhmästä.

6.3 Rauhan ja ympäristön puolesta - Vaikuttamistyön teemat

Seuraavaksi esittelen toimijakohtaisesti aakkosjärjestyksessä kaikkien tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön teemat. Tämän jälkeen esittelen johtopäätökseksi, jotka olen koontanut taulukkoon ja kerron raakamateriaalin analysoinnista nousseet johtopäätökset.

Christian Aidilla on työssään teemoina yhdeksän haastetta, joihin he pyrkivät työllään vaikuttamaan: (1) epätasa-arvoisuus, (2) resurssit, (3) ilmastonmuutos, (4) katastrofit, (5) siirtolaisuus, (6) uskonto, (7) taloudellinen valta, (8) kommunikatio sekä (9) globalisaatio. (Christian Aid i.a., 8–9.)

Lisäksi *Christian Aidilla* on kolme voimaannuttamistavoitetta, joiden he uskovat olevan keskeisiä köyhyyden poistamiselle ja, joihin *Christian Aidilla* on voimakas mahdollisuus vaikuttaa kokemuksensa ja ymmärryksensä ansioista kyseisillä aihealueilla. Nämä ovat (1) kestävät ja eteenpäin pyrkivät yhteisöt, (2) tasa-arvo ja kestävyys sekä (3) oikeudenmukaiset voimasuhteet. (Christian Aid i.a., 8–11.)

Fida pyrkii työssään ihmisoikeuslähtöiseen lähestymiseen. Teemoina Fidan vaikuttamistyössä ovat seuraavat linjaukset: (1) sekä miehillä, että naisilla on samat ihmisoikeudet, (2) työskentelemme vammaisten ihmisten oikeuksien ja statuksen puolesta, (3) puhumme HIV:ta sairastavien ihmisten puolesta, kautta ja kanssa, (4) kannustamme hyvää kulttuurin harjoittamista ja uskoa toimimiseen kulttuurille relevantilla tavalla, (5) huomioimme ympäristökysymykset sekä (6) toimimme proaktiivisesti rauhantyössä. (Hakola 2012, 4.)

ICCO:lla on vaikuttamistyössään neljä teemaa: (1) reilu ekonominen kehitys, (2) ruoka ja ravintoturva, (3) ilmasto ja konfliktiratkaisu sekä (4) demokratisaatio (ICCO 2012).

NCA toteaa vaikuttamistyönsä poliittisessa ohjelmassa vuosille 2009-2013 sitoutuvansa YK:n vuosituhtavoitteisiin, mutta näkevänsä ne kuitenkin vain yhtenä askeleena eteenpäin taistelussa köyhyyttä vastaan (Norwegian Church Aid i.a.c, 7). Samasta ohjelmasta löytyy myös NCA:n vaikuttamistyön neljä pääteemaa, jotka sisältävät useita alateemoja. (Ks. Taulukko 3.)

TAULUKKO 3. NCA:n vaikuttamistyön teemat. (Norwegian Church Aid i.a.c, 3).

Uhat globaalille taloudelliselle oikeudenmukaisuudelle

- Esteet avun vaikuttavuudelle
- Vastuuton lainaaminen ja kansainvälinen finanssi-instituutio
- Epäoikeuden mukaiset kauppaolosuhteet
- Vastuuttomat kaupantekijät

Uhat ihmisten turvallisuudelle

- Sota ja konfliktit
- Pienaseet
- Naisiin kohdistuva syrjintä

Uhat kestäväälle kehitykselle ja kelvollisille elinolosuhteille

- Ihmisten aiheuttama ilmastonmuutos
- Maailman energiatarve
- Globaali vesikriisi
- HIV ja AIDS

Hallinnon tarve

- Globaalien hallinnon vaje

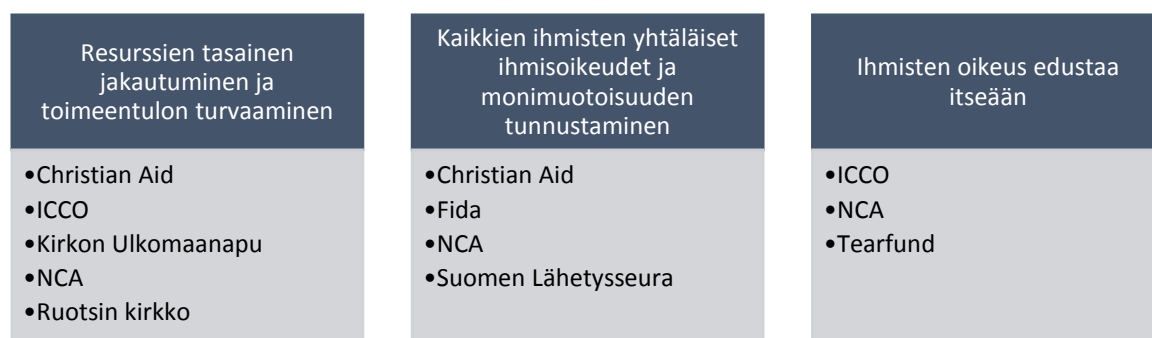
Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistyön keskiössä olivat Ulkomaanavun strategiset teemat: (1) oikeus koulutukseen, (2) oikeus toimeentuloon ja (3) oikeus rauhaan (Kirkon Ulkomaanapu i.a.e). Väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäisemisen KUA lisäsi vaikuttamistyönsä alkuvuonna 2015 (Kirkon Ulkomaanapu i.a.a).

Ulkomaantyön strategiassaan vuosille 2014–2017, *Ruotsin kirkko* mainitsee poliittisen vuoropuhelun ohjelman tärkeimmäksi teemakseen (1) köyhyyden pois-

tamisen ja (2) kestäväen kehityksen mahdollistamisen ja niihin liittyvät globaalit kysymykset (Ruotsin evankelisluterilainen kirkko 2013. 17).

Suomen Lähetysseura mainitsee tärkeimpien teemojensa vaikuttamistyössä olevan (1) syrjittyjen ryhmien ihmisoikeudet, (2) ruokaturva, (3) HIV ja AIDS, (4) rauha ja sovinto sekä (5) uskonto ja kehitys (Suomen lähetysseura 2011).

Tearfundin vaikuttamistyön teemoina ovat (1) ilmastonmuutos, (2) katastrofiriskien vähentäminen, (3) hallinto ja korruptio, (4) HIV sekä (5) vesi, sanitaatio ja hygienia. Tearfundin internetsivuilta löytyy lyhyet Tearfundin omaan kokemukseen pohjautuvat kirjaset näistä kaikista teemoista pdf-muodossa. (Tearfund 2015b.)

KUVIO 1. Toimijoiden teemojen jakautuminen Klugmanin vaikuttamistyön arvo-luokittelun mukaan.

Barbara Klugman (Klugman 2010, 3) toteaa kirjassaa *Evaluating Social Justice Advocacy*, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen tähtäävän vaikuttamistyön perustuvan kolmeen toisiinsa liittyvään arvoon: (1) resurssien tulisi jakautua niin, että kaikki voivat elää kunnollista elämää, (2) kaikilla ihmisillä on yhtäläiset ihmisoikeudet ja heidät pitäisi tunnustaa kaikessa monimuotoisuudessaan sekä

(3) kaikkien ihmisten pitäisi pystyä edustamaan itseään ja puhumaan omasta puolestaan.

Verrattaessa Klugmanin näkemyksiä tutkittujen toimijoiden teemoihin, voidaan toimijoiden teemalliset painotukset jakaa kolmeen luokkaan. Ensimmäiseen luokkaan, eli resurssien tasaiseen jakautumiseen ja toimeentulon turvaamiseen tutkituista toimijoista pyrkivät vaikuttamaan Christian Aid, ICCO, Kirkon Ulkomaanapu, NCA sekä Ruotsin kirkko. Kaikkien ihmisten yhtäläisiin ihmisoikeuksiin ja monimuotoisuuden tunnustamiseen pyrkivät erityisesti gender-teemoihin ja syrjittyjen ihmisryhmien oikeuksiin panostavat toimijat Christian Aid, Fida, NCA sekä Suomen Lähetysseura. Kolmanteen kohtaan eli kaikkien ihmisten oikeuteen edustaa itseään pyrkivät vaikuttamaan demokratisaatiolla ja hallinnon korruptioon puuttumalla ICCO, NCA ja Tearfund. Tutkittujen toimijoiden teemojen jakaminen Klugmanin vaikuttamistyön arvoluokittelun mukaan on toki vain yksi tapa jäsentää tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön teemoja, mutta tekee sen mielestäni varsin mielekkäästi.

Rauhantyö, sekä köyhyyden poistamiseen ja toimeentuloon liittyvät teemat ovat selkeästi suosituimpia teemoja tutkittujen toimijoiden parissa. Rauhantyötä tekevät kaikkia toimijat ja köyhyyteen ja toimeentuloon liittyvää työtä lähes kaikkia. Myös syrjittyjen ryhmien ihmisoikeudet ovat esillä monien toimijoiden työssä.

6.4 Yhteistyön voimaa ja päättäjiin vaikuttamista - Vaikuttamistyön muodot tutkituilla toimijoilla

Tutkittavista toimijoista löytyi viisi erilaista vaikuttamistyön muotoa: yhteistyölähtöinen vaikuttamistyö, kohdemaassa tehtävä vaikuttamistyö, kotimaassa tehtävä vaikuttamistyö, Kansainvälinen vaikuttamistyö, asennevaikuttaminen sekä fasilitoiva vaikuttamistyö. Tämä vaikuttamistyön muotojen jako on minun itseni kehittämä, keräämästäni aineistosta nousseiden vaikuttamistyön muotojen pe-

rusteella. Jako ei ole selväraajainen sillä tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön muodot voivat mennä ristikkäin tai olla sisäkkäisiä, esimerkiksi kohdemaassa tehtävä vaikuttamistyö voi olla myös yhteistyölähtöistä tai fasilitoivaa. Tässä osiossa aion esitellä toimijoista kokoamani raakamateriaalin jäsennehtynä vaikuttamistyön eri muotojen mukaan. Tämän jälkeen nostan esiin vielä raakamateriaalin analysoinnista nousseita johtopäätöksiä.

Yhteistyölähtöinen vaikuttamistyö painottuu paikallisten toimijoiden tukemiseen ja heidän kauttaan toimimiseen. Kohdemaassa tehtävä vaikuttamistyö on paikan päällä vaikuttamista siinä missä kotimaassa tehtävä vaikuttamistyötä tehdään järjestön kotimaassa esimerkiksi poliitikkojen päätöksiin vaikuttamalla. Kansainvälisellä vaikuttamistyöllä tarkoitetaan kansainvälisiin päättäjiin ja lakeihin vaikuttamista. Asennevaikuttamisessa on kyse, tiettyjä ryhmiä kohtaan olevien senteiden muuttamisesta mielipidevaikuttamisella. Fasilitoiva vaikuttamistyö tarkoittaa kohdemaassa toimivien toimijoiden yhteen saattamista ja heidän yhteistyön tukemista. Tutkituista toimijoista tämän kaltaista vaikuttamistyötä tekee ainoastaan ICCO.

Tutkituista toimijoista yhteistyölähtöistä vaikuttamistyötä tekevät Christian Aid, Fida, ICCO, NCA, Ruotsin kirkko, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund. *Christian Aid* -järjestö perustaa työnsä uskomukselle, että köyhyys voidaan lopettaa ja sen aikaansaamiseksi epäoikeudenmukaiset voimasuhteet on muutettava. (Christian Aid i.a.b). Tuon tavoitteen saavuttamiseksi Christian Aid tukee paikallisia organisaatioita työstämään tehokkaita vastauksia köyhyyteen ja ilmastonmuutokseen maaohjelmissaan ympäri maailmaa (Christian Aid i.a.b).

Fida tekee yhteistyölähtöistä vaikuttamistyötä mm. Itäisessä Afrikassa tavoitteenaan parantaa Fidan kumppaneiden sitoutumista vaikuttamistyöhön ja vahvistamalla siviiliyhteiskuntaa luomaan laillisen tilan suojella ja edistää kansalaisten omia oikeuksia. Kohderyhmänä Fidan yhteistyölähtöisessä vaikuttamistyössä ovat kehitysyhteistyöhankkeiden kumppanikirkot ja -järjestöt sekä ihmiset, joiden ihmisoikeuksia on poljettu kuten vammaiset henkilöt, HIV-positiiviset, lapset ja marginalisoidut. Kumppanit haastetaan vaikuttamaan niiden ihmisten kautta ja heidän kanssaan, joiden oikeuksia on poljettu. (Fida i.a..)

NCA tekee vaikuttamistyötä yhteistyölähtöisestä näkökulmasta kohteenaan päättäjät Norjassa ja kohdealueilla, yritykset ja monikansalliset organisaatiot, joiden päätökset vaikuttavat maailman köyhien poliittisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin oikeuksiin. *NCA*:n suuri yhteistyöverkosto edistää päätöksiin vaikuttamista. (Norwegian Church Aid i.a. B.) Koska *NCA*:n yhteistyölähtöisen vaikuttamistyön kohteena ovat kohdealueiden päättäjien lisäksi päättäjät myös Norjassa, on järjestön vaikuttamistyö yhteistyölähtöisen lisäksi myös kotimaassa tehtävää vaikuttamistyötä.

Ruotsin kirkko tekee vaikuttamistyötä maailmanlaajuisten kysymysten parissa, koska kokee ne ratkaisevan tärkeiksi tehokkaan köyhyyden vähentämiseksi ja kestävän kehityksen luomiseksi. Kysymykset joihin *Ruotsin kirkon* vaikuttamistyö ovat luonteeltaan kansainvälisiä ja maailmanlaajuisia eikä niitä voida vähentää pelkästään kansallisilla alueellisilla toimilla. *Ruotsin kirkon* mukaan yhdistelmä strategisia kumppanuuksia ja liittoumia sekä näyttöön perustuvia tutkimuksia ja analyyskejä mahdollistavat tulosten aikaansaamisen vaikuttamistyössä. (*Ruotsin kirkko* 2013, 17.)

Alue- ja maakohtaisen ohjelman strategiassa *Ruotsin kirkko* toteaa toimivansa Latalalaisessa Amerikassa, Karibiassa, Afrikassa, Lähi-idässä, Pohjois-Afrikassa ja Aasiassa. Neljän vuoden ohjelmat alueilla sisältävät teemat kirkkojen yhteistyö, kehitysyhteistyö, poliittinen vuoropuhelu erityiskysymyksistä ja humanitaarinen toiminta. (*Ruotsin evankelisluterilainen kirkko* 2013, 15.)

Suomen lähetysseura tukee paikallisten yhteistyökirkkojen ja järjestöjen tekemää vaikuttamistyötä maissa joissa heidän yhteistyökumppaninsa toimivat. Kansainvälisellä tasolla Suomen lähetysseura toimii erityisesti ekumeenisen verkoston kautta keskeisinä kumppaineinaan ACT-Alliance, Ecumenical Advocacy Alliance, Luterilainen Maailmanliitto ja Kirkkojen Maailmanneuvosto. Lähetysseura tukee paikallisten kumppaneidensa osallistumista näihin verkostoihin. (Suomen lähetysseura 2011). Vaikuttamistyötä tehdään kolmella tasolla: maissa, joissa Lähetysseura toimii, kansainvälisesti ja kotimaassa. (Suomen Lähetysseura 2010, 1.)

Tearfund toteaa työskentelevänsä paikallisten kirkkojen kautta sekä kirkkopohjaisten ja kristillisten kumppaneiden kautta auttaakseen kaikista marginalisoiduimpia sekä haavoittuvaisimpia ryhmiä (Tearfund 2013 C).

Kohdemaassa tehtävää vaikuttamistyötä tekevät Christian Aid, Fida, Kirkon Ulkomaanapu NCA, Ruotsin kirkko, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund. Kuten jo aiemmin mainitsin, vaikuttamistyön muodot ovat usein sisäkkäisiä ja siksi jo aiemmin mainittujen järjestöjen tekemä yhteistyölähtöinen vaikuttamistyö on myös kohdemaassa tehtävää vaikuttamistyötä. *Kirkon Ulkomaanavun* vuoden 2014 vuosiraportin mukaan KUA teki vaikuttamistyötä neljällä vuonna 2014 neljällä eritasolla, joista ensimmäinen on Kirkon Ulkomaanavun ohjelmamaissa, mutta ei kerro onko tämä työ yhteistyölähtöistä. (Kirkon Ulkomaanapu i.a.e.)

Kotimaassa tehtävää vaikuttamistyötä tekevät Christian Aid, NCA, Ruotsin kirkko, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund. Christian Aidin mukaan tasa-arvo ja köyhien asettaminen etusijalle kaikilla tasoilla ovat keskeisiä asioita, jotta säästettäisiin loppu köyhyydelle. Christian Aid työskentelee pohjoisten toimijoiden – valtiovallan, siviiliyhteiskuntien, yksityisen sektorin sekä kansainvälisen – kanssa varmistaakseen, että heidän vaikutuksensa edistää köyhien oikeuksia. (Christian Aid i.a. B.)

Suomen Lähetysseura tekee kotimaan vaikuttamistyötä syrjittyjen ryhmien oikeuksien parissa mm. ihmisoikeus- ja vammaisjärjestöjen kanssa sekä käymällä vuoropuhelua eduskunnan ja ulkoministeriön kanssa. Lähetysseuran tavoitteena on myös, että ihmisoikeuskysymykset saisivat suuremman painoarvon Suomen ja EU:n kehityspolitiikassa ja kehitysyhteistyössä. (Suomen Lähetysseura. 2011 B.) Ruotsin kirkon kansainvälinen vaikuttamistyö pyrkii vaikuttamaan Ruotsin, EU:n ja YK:n taloudellisen- ja poliittisen vallan pitäjiin (Ruotsin evankelisluterilainen kirkko i.a.). Tearfund toteaa kampanjoivansa Isossa-Britanniassa ja ympäri maailmaa köyhyydessä asuvia ihmisiä tukevien ja oikeudenmukaisten käytäntöjen puolesta (Tearfund 2013c). Kotimaassa tehtävä vaikuttamistyön on Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistyön toinen taso (Kirkon Ulkomaanapu i.a.e).

Kansainvälistä vaikuttamistyötä tekevät Christian Aid, Suomen Lähetysseura sekä Ruotsin kirkko. Christian Aid pyrkii vaikuttamaan kansainvälisten toimijoihin, jotta he edistäisivät köyhien oikeuksia (Christian Aid i.a.b). Suomen Lähetysseura toteaa kansainvälisiin toimijoihin vaikuttamisen olevan yksi järjestön kolmesta toiminnan tasosta (Suomen Lähetysseura 2010, 1). Koti- ja kohde- maassa tehtävän vaikuttamistyön lisäksi Kirkon Ulkomaanapu tekee vaikuttamistyötä myös EU:ssa ja kansainvälisesti. (Kirkon Ulkomaanapu i.a.e.)

Asenne- ja mielipidevaikuttamista tutkituista toimijoista tekee NCA ja Ruotsin kirkko. NCA pyrkii vaikuttamaan yksilöiden asenteisiin, uskonnollisiin yhteisöihin ja paikallisiin yhteisöihin, jotta he täyttäisivät velvollisuutensa ihmisarvon ja ihmisoikeuksien edistämiseksi. Erityisen tärkeää NCA:lle on edistää asenteita, jotka edistävät YK:N ihmisoikeusjulistuksen mukaisia ihmisoikeuksia, sekä julistuksia, jotka kannustavat luonnon vastuulliseen käyttöön. (Norwegian Church Aid i.a.b.)

Ruotsin kirkko toteaa mielipidevaikuttamisen olevan osa vaikuttamistyötä, jotta saadaan luotua paine päätöksentekijöille, toimia globaalien kysymysten eteen sekä muutettua asenteita ja mielipiteitä kirkossa ja yhteiskunnassa. Myös Ruotsin kirkossa tapahtuva mielipidevaikuttaminen seurakuntalaisten ja nuorten parissa pyrkii tekemään seurakuntalaisia aktiivisia toimijoita globaalien ongelmien ratkaisemiseksi. (Svenska kyrkan 2013, 17.)

ICCO:n rooli vaikuttamistyössä on fasilitoiva. ICCO:n tarkoituksena on organisoida ja tukea kumppaneidensa yhteistyötä, heidän esittämässään kysymyksissä tuomalla heitä yhteen tiedon luomisessa ja levittämisessä. Näin ICCO luo kumppaneilleen otollisen alustan vaikuttamistyön tekemiselle ja tavoitteiden saavuttamiseksi. (ICCO 2012.)

TAULUKKO 4. Vaikuttamistyön muodot.

Yhteistyölähtöinen vaikuttamistyö

- Christian Aid
- Fida
- NCA
- Ruotsin kirkko
- Suomen Lähetysseura

Kohdemaassa tehtävä vaikuttamistyö

- Christian Aid
- Fida
- Kirkon Ulkomaanapu
- NCA
- Ruotsin kirkko
- Suomen Lähetysseura
- Tearfund

Kotimaassa tehtävä vaikuttamistyö

- Christian Aid
- NCA
- Ruotsin kirkko
- Suomen Lähetysseura
- Tearfund

Kansainvälinen vaikuttamistyö

- Suomen Lähetysseura
- Ruotsin kirkko

Asennevaikuttaminen

- NCA

Fasilitoiva vaikuttamistyö

- ICCO

Yhteistyölähtöinen vaikuttamistyö osoittautui selvästi vaikuttamistyön muodoista kaikista suosituimmaksi, siinä missä vain ICCO:n harjoittama fasilitoiva vaikuttamistyö ja NCA:n asennevaikuttaminen kaikista vähiten käytetyksi. Omaksi yllätyksekseni asennevaikuttamista ei tutkittujen toimijoiden parissa juurikaan nähty tärkeänä. Toisaalta taulukkoa tarkasteltaessa tulee olla kriittinen myös tutkimusmenetelmää kohtaan tiedostaen, että tutkituista dokumenteista ei välttämättä löytynyt kaikkea tarvittavaa tietoa toimijoiden vaikuttamistyön muodoista tai olen saattanut ohittaa dokumenttien huomattavan määrän takia jotakin tietoa jostakin toimijasta.

6.5 Tiedotusta ja poliittista vaikuttamista - Vaikuttamistyön menetelmät

Tässä osiossa esittelen tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön menetelmiä. Ennen menetelmien analysointia, esittelen hieman vaikuttamistyön menetelmien

teoriaa sekä tutkituista toimijoistani keräämään raakamateriaalin. Raakamateriaali on kerätty toimijoiden internet-sivuilta ja sieltä löytyneistä vaikuttamistyön menetelmistä kertovista dokumenteista. Esittelen toimijoiden dokumenteista löytyneet löydökset toimijakohtaisesti aakkosjärjestyksessä, jonka jälkeen analysoin ja vertaan toimijoiden vaikuttamistyön menetelmiä.

Vaikuttamistyön menetelmien analysointiin ja vertaamiseen olen käyttänyt Harvard Family Research Projectin A User's Guide to Evaluation Planning – ohjeesta löytyvää Advocacy and Policy Change Composite Logic Model – taulukkoa. Taulukko on suunniteltu vaikuttamistyön seurantaan varten tehtävälle kartoitukselle ja se jakaa vaikuttamistyön menetelmät kahteen luokkaan; *Communications and Outreach* eli tiedotus ja tiedotuskampanjat sekä *Politics and Policy* eli politiikka ja toimintatavat (Harvard Family Research Project, 2009, 8). Harvard Family Research Project on brittiläinen moniosaajajärjestö, joka pyrkii työllään luomaan lapsille ja nuorille mahdollisuuksia osallistumiseen ja vaikuttamiseen (Harvard Family Research Project 2015).

Tiedotus ja tiedotuskampanjat -luokitus jaetaan Harvard Composite Logic – mallissa seuraaviin alaluokkiin; sähköiset tiedotuskampanjat ja sosiaalinen media, ansaittu media, maksettu media, mediasuhteet, yhteistyö- ja verkostorakentaminen, ruohonjuuritason organisointi ja mobilisaatio, mielenosoitukset, äänestäjiin vaikuttaminen, tiedottaminen ja tiedotustilaisuudet, julkispalvelutiedotukset, mielipidemittaukset sekä demonstraatio projektit ja pilotit (Harvard Family Research Project 2009, 8).

Politiikka ja toimintatavat -luokitus jaetaan alaluokkiin kysymyksen analysointi ja tutkimus, toimintatapaehdotuksen kehittäminen, poliitikkojen ja vaikuttajien sivistäminen, suhteiden luominen päätöksen tekijöihin, käräjäoikeus ja oikeudenkäynnillinen vaikuttaminen sekä lobbaaminen (Harvard Family Research Project. 2009, 8).

TAULUKKO 4 Tiedotus- ja tiedotuskampanjat -menetelmät. (Harvard Family Research Project 2009, 9.)

Sähköiset tiedotuskampanjat ja sosiaalinen media

- Sellaisten teknologioiden kuten sähköposti, nettisivut, blogit, podcastit, kännykät, Facebook tai Twitter, käyttäminen suuren yleisön ja nopean kommunikaation saavuttamiseksi.

Ansaittu media

- Painetun, elektronisen tai televisiomedian mielenkiinnon saaminen tietyn asian näkyvyyden lisäämiseksi.

Maksettu media

- Maksaminen medianäkyvyydestä. Esimerkiksi mainokset ja avoimet kirjeet.

Mediayhteistyö

- Mediayhtön saaminen promotoimaan jotakin asiaa omien kommunikaatiokanaviensa kautta.

Yhteistyö- ja verkostorakentaminen

- Vaikuttamistyön äänien yhdistäminen tuomalla yhteen yksilöitä, ryhmiä ja organisaatioita, jotka ovat samaa mieltä tietystä asiasta tai tavoitteesta.

Ruohonjuuritason organisointi ja mobilisaatio

- Tuen luominen tai rakentaminen yhteisöpohjaiselle mielipidevyörille, usein auttamalla ihmisiä, joihin käytännöt vaikuttavat puhumaan omasta puolestaan.

Mielenosoitukset

- Suurien ihmisjoukkojen kerääminen symbolisiin tapahtumiin, jotka innostavat ihmisiä ja luovat näkyvyyttä.

Äänestäjiin vaikuttaminen

- Valitun asean tuominen äänestäjien tietoon ennen vaaleja.

Tiedottaminen ja tiedotustilaisuudet

- Vaikuttaminen henkilökohtaisesti yksilö- tai joukkotapaamisissa.

Julkispalvelutiedotukset

- Yhteiskunnallisten asioiden promotoiminen eikaupallisten mainosten avulla.

Mielipidemittaukset

- Kansan mielipiteiden mittaaminen puhelin- tai internetkyselyillä.

Demonstraatioprojektit ja –pilotit

- Käytännön ehdotuksen toteuttaminen pienellä skaalalla, sen toimivuuden osoittamiseksi.

TAULUKKO 5. Poliittika ja toimintatavat –menetelmät. (Harvard Family Research Project 2009, 10.)

Kysymyksen analysointi ja tutkimus

- Ongelman systemaattinen tutkiminen tai ongelman parempi määrittely tai mahdollisten ratkaisujen identifiointi.

Toimintatapaehdotuksen kehittäminen

- Ratkaisun luominen käsiteltävälle ongelmalle.

Poliitikkojen ja vaikuttajien sivistäminen

- Ongelmasta kertominen päätöksen tekijöille ja ehdokkaille.

Suhteiden luominen päätöksen tekijöihin

- Päätöksen tekijöiden ja muiden vaikutusvaltaa omaavien kanssa toimiminen, asian eteenpäin viemiseksi.

Käräjöinti ja oikeudenkäynnillinen vaikuttaminen

- Oikeusjärjesteömän käyttäminen käytäntöjen muuttamiseksi kanteiden, siviilitoiminnan ja muiden vaikuttamistyön menetelmien avulla.

Lobbaaminen

- Lainsäädäntöön vaikuttaminen kummunikoimalla lakia säätävien tai hallinnollisten elinten jäsenten kanssa, jotka voivat vaikuttaa lainsäädännön syntyyn.

Kerätyn datan yksinkertaistamiseksi olen tehnyt Harvard Composite Logic – jaottelun mukaisen taulukon, johon olen asetellut tutkitut toimijat sen mukaan mitä menetelmiä he käyttävät enemmän, politiikkaa ja toimintatapaa vai tiedotusta. (ks. Taulukko x.) Ennen taulukkoa ja menetelmien analysointia esittelen kuitenkin toimijoistani keräämäni raakamateriaalin toimijakohtaisesti aakkosjärjestyksessä.

Tutkituista toimijoista *Christian Aidilta* ja *Fidalta* ei löytynyt dokumentteja, joissa olisi jäsenneily järjestön käyttämiä vaikuttamistyön menetelmiä. Christian Aidin internetsivuilta löytyi kuitenkin tietoa heidän vaikuttamistyön hankkeistaan, joissa manitaan Christian Aidin käyttävän vaikuttamistyössään menetelminä mm. workshopeja, marsseja, *sit inejä* sekä lehdistötilaisuuksia (Christian Aid i.a.e).

NCA:n poliittisesta ohjelmasta vuosille 2009–2013 löytyy muutamia esimerkkejä *NCA:n* vaikuttamistyön menetelmistä. Menetelminä on käytetty mm. mielenosoituksia, päättäjiin vaikuttamista, workshoppeja sekä tiedotuskampanjoita. (Norwegian Church Aid i.a.c, 13–36.)

ICCO määrittelee vaikuttamistyön yleisiksi metodeiksi demonstraatiot, anomukset, lehdistötilaisuudet, lehtiartikkelit ja kolumnit, mediakampanjat ja kanteet. Näiden metodien tavoitteena on kannustaa muutokseen ja tehdä vaatimuksia sekä lähettää informaatiota ihmisten mobilisoimiseksi ja/tai tietyn viestin välittämiseksi päättäjiille. Lobbaamisen *ICCO* määrittelee erityiseksi vaikuttamistyön tavaksi, joka on strategisesti suunniteltu ja, joka pyrkii epävirallisella tavalla vaikuttamaan päätöksentekijöihin. (*ICCO* 2010, 5.)

Lobbaamisen pääpiirteitä ovat kaksisuuntainen kommunikaatio, eri osakkaiden intressien yhteen linkittämällä vaikuttaminen, win-win tilanteiden luominen ja pitkäaikaisiin vallanpitäjäsuhteisiin investoiminen. Esimerkkejä lobbaamisesta ovat henkilökohtaiset kirjeet, henkilökohtaiset tapaamiset, epäviralliset tapaamiset esimerkiksi virastojen auloissa, työmatkat päättäjien kanssa, henkilökohtaiset puhelut ja yhteisten strategioiden suunnittelut. (*ICCO* 2010, 5).

Kirkon Ulkomaanapu pyrkii yhdessä kumppaneidensa kanssa vaikuttamaan päätöksen tekijöihin ja tukemaan hauraiden maiden päättäjiä vastuullisten kansalaisia tukevien päätösten tekemisessä. Kirkon ulkomaanapu pyrkii myös vaikuttamaan suurten yritysten päätöksiin, joilla on vaikutusta kehitysmaiden ihmisten elämään sekä toimii sillanrakentajana yritysten päättäjien ja paikallisten yhteisöjen välillä. (*Kirkon Ulkomaanapu i.a.a.*) Kirkon Ulkomaanapu pyrkii nostamaan paikallisten ihmisten äänet kansainvälisiin päätöksentekoprosesseihin mm. EU:n ja YK:n toimijoiden tietoon ja välittämään tietoa eri toimijoiden kesken. Kirkon Ulkomaanapu pyrkii myös olemaan aktiivinen suomalaisessa poliittisessä keskustelussa erityisesti silloin, kun suomalaiset päätökset vaikuttavat ihmisoikeuksiin Kirkon Ulkomaanavun työalueilla. (*Kirkon Ulkomaanapu i.a.a.*)

Ruotsin kirkko suorittaa vaikuttamistyötä erilaisilla menetelmillä eri ympäristöissä, riippuen työn tavoitteista ja kohderyhmästä. Ruotsin kirkko on tunnistanut

kolme eri lähestymistapaa poliittiseen muutokseen tähtäävään vaikuttamistyöhön. (Ks. Taulukko 6.)

TAULUKKO 6. Ruotsin kirkon vaikuttamistyön lähestymistavat. (Svenska kyrkan 2007, 1.)

Lobbaaminen

- Suora vaikuttamistyö, joka tekee työtä tavoitteita kohti kirjeiden, tapaamisten ja lobbaamisen muodossa.

Media ja verkostoitumistyö

- Epäsuora vaikuttamistyö ulkoisten vaikuttajien kuten median ja verkon kautta.

Mobilisaatio ja kampanjointi

- Epäsuoraa vaikuttamistyö sisäisten vaikuttajien, pääasiassa aktivistien ja sisäisten päättäjien, kautta.

Toinen tapa tarkastella vaikuttamistyötä perustuu poliittiseen vaikutustyöhön kolmella alueella; politiikassa, tiedotusvälineissä sekä yleisen mielipiteen alueella. Tämä perustuu teoriaan, että muutos tapahtuu, kun keskustelunaiheet ovat menestyksellisiä tai merkittäviä kaikilla alueilla yhtäaikaisesti. Edellytykseksi tehokkaalle vaikuttamistyölle Ruotsin kirkko uskoo eri menetelmien koordinoimisen, muutoksen saavuttamiseksi. (Svenska kyrkan 2007, 2.) Lobbaamisella Ruotsin kirkko pyrkii edistämään demokratiaa päätöksenteossa. Lobbaamisessa hyvät perustelut ja vahva sitoutuminen ovat tärkeämpiä kuin suuri budjetti. (Ruotsin evankelisluterilainen kirkko 2007, 5.)

Konkreettisia menetelmiä yleiseen mielipiteeseen vaikuttamiseen, joita Ruotsin kirkossa käytetään, ovat esimerkiksi tapahtumien järjestäminen, mainokset, uutiskirjeet, tutkimukset, sosiaalisessa mediassa vaikuttaminen ja aiheen esille ottaminen jumalanpalveluksissa (Svenska kyrkan 2007, 3). Laadullisen ja tietoisien poliittisen vuoropuhelun kautta Ruotsin kirkko pyrkii vaikuttamaan paikallisia, alueellisia ja maailmanlaajuisia päättäjiä muodostamaan kehityspolitiikkaa, joka vahvistaa ihmisten ihmisarvoa ja perusoikeuksia (Svenska Kyrkan 2013, 16). Yhtenä tapana vaikuttaa Ruotsin kirkko mainitsee vetoomusten lähettämisen poliitikoille (Svenska kyrkan 2013, 17).

Suomen lähetysseura on integroinut vaikuttamistyön osaksi osastojen työskentelyä ja johtamista. Vaikuttamistyöyksikkö keskittyy erityisesti politiikka-analyysiin sekä Suomessa ja kansainvälisellä tasolla tehtävään vaikuttamistyöhön ja sen koordinaatioon. (Suomen lähetysseura 2015.) Lähetysseuran vaikuttamistyöllä on ollut hankkeinaan kampanjoita, seminaareja, julkilausumia ja kannanottoja, tutkimustoimintaa, yhteyksiä vaikuttajaverkostoihin sekä alue-analysejä (Suomen Lähetysseura 2010. 4).

Kotimaassa Suomen lähetysseura käy vuoropuhelua kirkollisten ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa, vaikuttaa tietoisuuteen ja asenteisiin viestinnän ja kansainvälisyyskasvatuksen kautta sekä kutsuu ihmisiä vaikuttamaan kampanjoiden ja tempausten kautta. Vaikuttamistyötä Lähetysseura tekee yksin ja yhdessä seurakuntien, kansalaisjärjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. (Suomen lähetysseura 2011.)

Tearfundin vaikuttamistyön lähestymistapoja on järjestön vaikuttamistyön oppaan mukaan kolme: *Advocacy for people*, eli vaikuttamistyö ihmisille, *advocacy with people*, eli vaikuttamistyö ihmisten kanssa sekä *advocacy by people*, eli ihmisten itsensä tekemä vaikuttamistyö (Watson 2014, 7–8).

Ihmisille tehtävässä vaikuttamistyössä on kyse vaikuttamistyöstä, jota tehdään ko. tilanteesta kärsivien ihmisryhmien puolesta ja jota tekevät ihmiset ja organisaatiot, joihin tilanne ei suoraan vaikuta. Tämä vaihtoehto toimii konsultoimalla tilanteesta kärsiviä ryhmiä ja sitoutumalla heihin tilanteissa, joissa tilanteesta kärsivät yhteisöt eivät pysty puhumaan itse asiansa puolesta kenties pelosta tai heihin kohdistuvasta vaarasta johtuen. (Watson 2014, 7–8.)

Ihmisten kanssa tehtävää vaikuttamistyötä voidaan tehdä yhteistyöhön perustavalla tavalla tilanteesta kärsivien ryhmien ja organisaatioiden ja ihmisten, joihin tilanne ei suoraan vaikuta, kesken. Tämä vaihtoehto toimii tilanteessa, jossa molemmat toimijat tekevät vaikuttamistyötä samoihin asioihin liittyen ja tilanteeseen liittyviin ryhmiin on vahva side. Muuten vaarana on, että tilanteen ulkopuolella olevat toimijat dominoivat vaikuttamisprosessia, erityisesti, jos heillä on enemmän valtaa, rahaa tai tietoa. (Watson 2014. 8.)

Ihmisten tekemässä vaikuttamistyössä on kyse vaikuttamistyöstä, jota tilanteesta kärsivät yhteisöt voivat itse tehdä. Jos mahdollista, tilanteen ulkopuolella olevat toimijat voivat ottaa roolin kapasiteetin rakentajana ja tukea tilanteesta kärsivää yhteisöä olemaan itse tilanteen vaikuttajia. Tämä vaihtoehto toimii tilanteissa, joissa tilanteesta kärsivä ryhmä on itse paras puhumaan tilanteesta. Se on yleisesti ottaen voimaannuttavampi ja kestävämpi vaihtoehto. Tilanteen ulkopuolelta tulevat toimijat voivat aina joko tahallisesti tai tahtomatta kontrolloida prosessin kulkua tai lopputulosta. (Watson 2014, 8.)

TAULUKKO 7. Vaikuttamistyön menetelmien käyttö järjestöjen työssä.

Järjestö	Tiedotus ja kampanjointi	Politiikka ja toimintatavat	Yhteensä
Christian Aid	3	0	3
Fida	N/A	N/A	N/A
ICCO	4	3	7
Kirkon Ulko- maanapu	1	3	4
NCA	3	2	5
Ruotsin kirkko	4	2	6
Suomen Lähetys- seura	2	2	4
Tearfund	1	0	1

Olen koonnut järjestöjen vaikuttamistyön menetelmistä taulukon, josta näkyy kuinka montaa eri vaikuttamistyön menetelmää tutkitsuilla toimijoilla on vaikuttamistyön ohjelmissaan. Taulukon selkeyttämiseksi en ole erikseen erotellut kaikkia Harvard Family Research projectin Composite Logic- mallissa mainittuja menetelmiä, vaan tyytynyt jakamaan menetelmät kyseisen mallin mukaan kahteen kategoriaan, *tiedotus ja tiedotuskampanjat* sekä *politiikka ja toimintatavat*. Olen laskenut miten montaa menetelmää kustakin kategoriasta toimijat käyttävät ja lisännyt ne taulukkoon. Fidan menetelmien kohdalle olen merkinnyt N/A eli *not available*, koska Fidan internetsivuilta tai dokumenteista ei löytynyt eritteilyä, siitä mitä menetelmiä ko. toimija käyttää.

Taulukosta huomaa nopeasti tutkittujen toimijoiden eri painotukset vaikuttamistyön menetelmien käytössä. Esimerkiksi Ruotsin kirkko hyödyntää tiedotus ja kampanjointi kategorian alle meneviä menetelmiä kaksi kertaa enemmän kuin politiikka ja toimintatapa –menetelmiä siinä missä Kirkon Ulkomaanavulla lukevat ovat miltei päinvastaiset. Toisaalta taulukkoa lukiessa pitää ottaa huomioon tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä, eli dokumenttianalyysi, jonka takia taulukon esittämät tutkimustulokset voivat vaihdella hyvinkin suuresti, verrattaessa tutkimukseen joka olisi tehty esimerkiksi haastattelemalla. Tällöin toimijat olisivat itse voineet kertoa mitä menetelmiä he vaikuttamistyössään hyödyntävät ja minkälaisia painotuksia heidän työstään löytyy. Voisikin siis sanoa, että tämä kyseinen taulukko antaa enemmänkin kuvaa siitä, miten vaikuttamistyön eri menetelmät näkyvät järjestöjen vaikuttamistyön julkisissa dokumenteissa, kuin siitä miten ne oikeasti näkyvät toimijoiden vaikuttamistyössään.

6.6 Lähtökohtina strateginen oppiminen ja tilivelvollisuus - Vaikuttamistyön seuranta ja evaluaatio

A User's Guide to Evaluation Planning –oppaasta löytyy evaluaatiolle kaksi eri käyttötarkoitusta: *strategic learning* eli strateginen oppiminen sekä *accountability* eli tilivelvollisuus. Strategisessa oppimisessa seurannasta saatua tietoa hyödynnetään projektin kulun suunnittelussa. Kun saadaan tietoa toimivista tai toimimattomista menetelmistä, voidaan projektin suuntaa muuttaa tarvittaessa jo

sen aikana. Tilivelvollisuus tarkoittaa tarvetta vaikuttamistyön tulosten pitämislä esille eri osallisille esimerkiksi rahoittajille tai vaikuttamistyön tekijöille itselleen. Suurin osa tilivelvollisuuteen perustuvasta evaluaatiosta pyrkii tutkimaan voidaanko vaikuttamistyölle löytää näyttöä muutoksen aikaansaajana. (Harvard Family Research Project 2009, 5.)

Strategista oppimista vaikuttamistyön seurannassa hyödyntävät erityisesti Fida, ICCO, Kirkon Ulkomaanapu, NCA, Ruotsin kirkko, Suomen Lähetysseura sekä Tearfund. Fidalta, ICCO:lta sekä Tearfundilta löytyy omat vaikuttamistyön evaluointimallit, jotka pyrkivät ottamaan vaikuttamistyön seurannan huomioon projektien alusta asti.

Tutkituista toimijoista, Fida ICCO sekä *Tearfund* toteuttavat strategista oppimista omilla evaluointikaavioilla, joilla he seuraavat vaikuttamistyönsä tuloksia. ICCO:lla on kuuden kohdan malli, jolla he evaluoivat vaikuttamistyönsä onnistumista määrällisellä ja laadullisella tasolla (ICCO 2010. 48–49). Tearfundin vaikuttamistyön oppaasta löytyy kaksi mallia vaikuttamistyön seurannalle. Ensimmäinen malli antaa ehdotuksia siitä, minkälaista informaatiota vaikuttamistyön seurantaan varten kannattaa kerätä ja mistä sitä löytää ja toinen sisältää kysymyksiä vaikuttamistyön evaluointia varten (Watson 2014, 221–222). Fidalta ei löydy erillistä vaikuttamistyön evaluointimallia, mutta Fidan kehitysyhteistyöohjelma ja tuenkäyttösuunnitelmasta vuosille 2014–2016 löytyy kehitysyhteistyön seurantataulukko, joka on sovellettavissa myös vaikuttamistyöhön (Fida. 2015. 40). Toimijoiden evaluointimallit mahdollistavat strategisen oppimisen, sillä ne ottavat vaikuttamistyön seurannan huomioon jo projekteja suunniteltaessa.

Kirkon Ulkomaanavun vaikuttamistyön seurannassa strateginen oppiminen näkyy siinä miten järjestön ohjelmat ovat suunniteltu. Kirkon Ulkomaanapu on rakentanut vuosien 2015–2017 ohjelmansa niin, että ne mahdollistavat työn tulosten seurannan sekä välitavoitteiden saavuttamisen arvioinnin niin, että organisaattorinen oppiminen on mahdollistettu kaikessa mitä KUA tekee. (Kirkon Ulkomaanapu i.a.c, 43.) Yleispäteviä indikaattoreita temaattisten tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamisesta KUA ei vuosien 2015–2017 ohjelmassaan kuitenkaan mainitse.

NCA toteaa vuoden 2013 toimintaraportissaan järjestön arvioivan kansainvälistä työtään vahvistaakseen organisatorisen oppimisensa fokusta. Järjestö on tehnyt työnsä evaluointia jo pitkään, mutta vasta vuonna 2013 aloittanut uuden evaluointikäytännön, jonka tarkoituksena on hyödyntää evaluoinnin löydöksiä ja suosituksia entistä paremman oppimisen saavuttamiseksi. Järjestö hyödyntää arvioinnissaan SOI:tä eli *Selected output indicators* –menetelmää, jossa jokaisella järjestön globaalille ohjelmalle on valittu omat laskettavissa olevat indikaattorit. Esimerkiksi sukupuolten tasa-arvoisuuden ohjelmassa NCA mittaa määrällisesti kuinka monta naista kohdemaissa tietää oikeuksistaan lähisuhdeväkivallasta vapaaseen elämään ja ilmasto-ohjelmassaan kuinka monella asianomaisella on pääsy kestäviin energiaratkaisuihin. Järjestö julkaisee toimintaraporttejaan vuosittain. (Norwegian Church Aid i.a.e, 86–90.)

Strateginen oppiminen on tärkeää myös Ruotsin kirkon vaikuttamistyölle. Ruotsin kirkon mukaan perustana kaikelle tehokkaalle vaikuttamistyölle on tietää, mitä haluaa. Konkreettiset tavoitteet toiminnalle ovat perustavanlaatuisia resurssien oikealle käytölle ja oikean toiminnan suunnittelulle. Jos selkeitä tavoitteita ei löydy, voidaan periaatteessa tehdä mitä vaan eikä toimintaa voi arvioida onnistuneeksi tai epäonnistuneeksi. (Svenska kyrkan 2007, 1.) Ruotsin kirkon mukaan hyvä vaikuttamistyön tavoite on mitattavissa ja yksiselitteinen, sen pystyy heti identifioimaan kun se on saavutettu, se on aikataulutettu ja suurin osa kirkkohallituksesta, hiippakunnista ja seurakunnista sekä valtio pitävät sitä tärkeänä ja seisovat sen takana (Svenska kyrkan 2007, 1).

Suomen Lähetysseura toteuttaa strategista oppimista vaikuttamistyönsä seurannassa käyttämällä strategiakausien väliarviointeja ja toimintaraportteja, joiden tavoitteena on ollut tuottaa puolueetonta väliaikatieta vaikuttamistyön tekijälle itselleen sekä organisaation johdolle. Väliarviointien tarkoituksena on mitata vaikuttamistyön tuloksellisuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä vaikuttamistyön prosesseja. Väliarviointeja on tähän mennessä tehty yksi kappale. Väliarvioinnin toteuttamiseen on käytetty FIANT Consulting Oy:n asiantuntijapalveluita. Vaikuttamistyön tuloksellisuuden ja prosessien arvioinnin pohjana on Suomen Lähetysseuran tavoitekaavio mittareineen, Suomen Lähetysseuran

vaikuttamistyön strategiset linjaukset sekä pitkän ja lyhyen aikavälin suunnitelmat. (Suomen Lähetysseura 2014, 1–2.)

Tilivelvollisuutta tutkituista toimijoista painotti erityisesti Christian Aid sekä Ruotsin kirkko, joka toteaa pyrkivänsä työssään läpinäkyvyyteen sekä työnsä kohteena oleville ihmisille, että järjestön rahoittajille. Läpinäkyvyyden varmistamiseksi Ruotsin kirkko on vapaaehtoisesti jäsenenä FRII:ssä eli ruotsalaisessa vapaaehtoisjärjestöjen varainkeruuneuvostossa, Ruotsin rahan keruuneuvostossa sekä SFI:ssä eli Ruotsin varainkeruujärjestöjen komiteassa. Lisäksi Ruotsin kirkko seuraa Offentlighetsprincipeniä eli ruotsalaista periaatetta läpinäkyvyydestä, joka yleensä pätee vain viranomaisiin. (Svenska kyrkan 2012.)

Christian Aid haluaa työnsä pysyvän läpinäkyvänä ja julkaisee siksi työstään vuosiraportteja, joissa kerrotaan Christian Aidin vuoden työn saavutuksista, heidän kohtaamistaan haasteista ja tulevaisuuden työnäkymistä sekä työn tavoitteista (Christian Aid i.a.b).

KUVIO 2. Tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön seurannan periaatteet.

Strateginen oppiminen painottui selkeästi tutkittujen toimijoiden vaikuttamistyön seurannassa ja seurannasta saatava strateginen hyöty nähtiin selvästi tärkeämpänä, kuin tilivelvollisuus. Kovin tarkkoja vaikuttamistyön seurannan ja evaluoinnin indikaattoreita ei tutkituilta toimijoilta kuitenkaan löytynyt. Vaikuttamisen arvioinnissa ongelmallista onkin usein se, että vaikutusten osoittaminen juuri toiminnan ansioksi on epävarmaa (Hokkanen, Kettunen, Kuvaja-Köllner, Mannelin, Piirainen 2010, 21–22).

Vaikuttamistyön seurannassa ja evaluaatiossa onkin olennaista keskittyä työn vaikuttavuuteen. Vaikuttavuuden käsite on yhteydessä siihen, mitä toiminnalla perimiltään tavoitellaan eli toiminnan lopulliseen tuotokseen ja juuri vaikutuksen osoittamisen ongelmallisuuden vuoksi onkin tärkeää, että vaikuttavuuden mittaamiselle varataan aikaa, jotta pidemmän aikavälin arviointi on mahdollista.. (Hokkanen, Kettunen, Kuvaja-Köllner, Mannelin, Piirainen. 2010, 21–22.)

Tätä pitkäjänteistä pidemmän aikavälin arviointia seurannassaan painottivat erityisesti Kirkon Ulkomaanapu ja Ruotsin kirkko, jotka pyrkivät ottamaan vaikuttamistyön seurannan huomioon jo projektien alussa tai niitä suunniteltaessa sekä Fida, ICCO sekä Tearfund, omilla evaluointimalleillaan. Myös *Harvard Family Research Projectin* tekemän vaikuttamistyön seuranta- ja evaluointi-oppaan *A User's Guide to Evaluation Planning* tukee tätä ajatusta ja toteaa, että vaikuttamistyön seuranta tulisi ottaa huomioon jo projektia suunniteltaessa ja olla mahdollisimman spesifi evaluointikysymyksiä pohtiessa. (Harvard Family Research Project 2009, 3–5).

7 VAIKUTTAMISTYÖ EUROOPPALAISTEN KIRKKOJEN JA KRISTILLISTEN JÄRJESTÖJEN TYÖSSÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa kartoitus valittujen eurooppalaisten kristillisten kirkkojen ja järjestöjen vaikuttamistyöstä sekä vastata tutkimuskysymyseen, “miten vaikuttamistyö näkyy valittujen eurooppalaisten kristillisten järjestöjen työssä?”. Tarkentaviin tutkimuskysymyksiin pyrin vastaamaan jo niille varatuissa kappaleissa ja siksi pyrinkin tässä kappaleessa vastaamaan tuohon varsinaiseen tutkimuskysymykseen ja pohtimaan työn onnistumista kriittisestä näkökulmasta.

Keräämäni aineiston perusteella vaikuttamistyö on kaikille tutkituille toimijoille tärkeä osa heidän työtään, ja se näkyy järjestöjen työssä hyvin moninaisin tavoin, joko selkeästi esillä omana ohjelmanaan tai kehitysyhteistyön taustalla toimivina linjauksina. Kaikki tutkitut toimijat tekevät vaikuttamistyötä, mutta sen näkyvyys ulospäin ja vaikuttamistyön jäsentely eroavat suuresti eri järjestöjen kohdilta. Erityisen vaikeiksi tutkittaviksi nousivat Ruotsin kirkko sekä Fida. Molemmat järjestöt ilmoittivat internet-sivuillaan ja sieltä löytyvissä dokumenteissaan tekevänsä vaikuttamistyötä, mutta vaikuttamistyön dokumentteja ei järjestöiltä juurikaan löytynyt.

Kaikki tutkitut toimijat näkevät vaikuttamistyön tekemisen tärkeänä osana kristillisiin arvoihin perustuvaa työtään ja jopa velvollisuutenaan. Luomisuskoon perustuva ihmisarvo, Jeesuksen opetukset köyhien puolustamisesta ja kristillinen lähimmäisen rakkaus ovat tutkittujen toimijoiden arvoperustan pohjana. Teemat joiden parissa toimijat tekevät vaikuttamistyötä tuntuvat kulkevan samaa linjaa YK:n ihmisoikeusjulistuksen, vuosituhattavoitteiden sekä kehitysyhteistyön tämän hetkisten trendien kanssa.

7.1 Kriittinen näkökulma tutkimukseen

Dokumentteja analysoidessani aloin pohtimaan valitun tutkimusmenetelmän mielekkyyttä tähän tehtävään, sillä, vaikka joiltakin toimijoilta ei vaikuttamistyön

dokumentteja juurikaan löytynyt, oli kaikkien saatavilla olevien dokumenttien läpikäyminen silti erittäin raskasta ja aikaa vievää. Kenties opinnäytetyön tekeminen parityönä olisi helpottanut työn tekemistä. Lisäksi vaikuttamistyö tuntuu olevan niin laaja käsite, että sen tutkiminen, siitä kirjoittaminen ja sopivien kirjalähteiden löytäminen osoittautui odotettua hankalammaksi.

Suurin tutkimukseen vaikuttanut tekijä on varmasti dokumenttien löytämiseen käytetyt menetelmät. Tutkin pääasiassa järjestöjen internet-sivuilta löytyviä julkisia dokumentteja ja uskon, että monilla järjestöillä olisi varmasti ollut kattavampia vaikuttamistyön dokumentteja, joita he eivät jaa julkisesti internet-sivuillaan. Näihin dokumentteihin olisi ehkä päässyt käsiksi pyytämällä niitä esimerkiksi sähköpostilla, mutta päätin jättää sen tekemättä, jotta tutkimusaineisto ei kasvaisi liian suureksi.

Olen kuitenkin varsin tyytyväinen siihen miten kartoitus vastasi tarkentaviin tutkimuskysymyksiin sekä varsinaiseen tutkimuskysymykseen. Kartoituksen tavoitteena oli toimia Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön ohjelmasuunnittelun tukena antamalla tietoa eurooppalaista sisärjestöistä ja tuota tavoitetta on toteutettu jo toukokuussa sekä kesäkuussa 2015 Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön yksikön ohjelmasuunnittelupalaverissa. Olen tuolloin esitellyt kartoituksen alustavia löydöksiä sekä ehdotelmia siitä, miten Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyö voisi ottaa mallia muiden eurooppalaisten kristillisten järjestöjen vaikuttamistyöstä.

7.2 Mahdolliset jatkotutkimusaiheet

Koska tässä opinnäytetyössä käytettiin tutkimusmenetelmänä dokumenttianaalyysiä ja se tutki kristittyjen kirkkojen ja järjestöjen vaikuttamistyön näkymistä ulkopuolisen silmin, voisi olla varsin mielenkiintoista tutkia kristillisten järjestöjen vaikuttamistyötä esimerkiksi haastattelemalla, ja selvittää miten järjestöjen työntekijät itse näkevät vaikuttamistyön tai ihmisoikeuksien merkityksen työssään.

Tutkimus oli myös melko laaja joten voisi olla mielenkiintoista perehtyä jonkin tarkentavan tutkimuskysymyksen aiheeseen tarkemmin ja eri tutkimusmenetelmiä käyttäen. Esimerkiksi pelkästään vaikuttamistyön evaluointiin perehtymällä voisi saada hyödyllistä ja tarkempaa tietoa siitä, miten järjestöt evaluoivat vaikuttamistyötään, tai minkälaisena he näkevät evaluoinnin merkityksen.

7.3 Ammatillinen kasvuni

Opinnäytetyöprosessi on ollut minulle ammatillisesti hyvin kasvattava. En ole aiemmin opintojeni aikana tehnyt näin laajaa tutkimusta mistään aineesta ja opinnäytetyön aihe oli minulle ennestään melko tuntematon, joten oli erittäin mielenkiintoista perehtyä siihen.

Eniten opinnäytetyöprosessini aikana opin tutkimuksellisesta työotteesta. Dokumenteista keräämäni raakamateriaalin sain melko helposti kasaan, mutta materiaalin analysoiminen ja johtopäätösten tekeminen osoittautui oletettua hankalammaksi. Kenties eniten olenkin oppinut dokumenttianalyysi menetelmän käytöstä, sen heikkouksista sekä vahvuuksista. Huomasin, että erityisesti näin suuren dokumenttien määrän analysoiminen on erittäin työlästä ja kenties juuri sen takia minulle jäikin sellainen olo, että en saanut opinnäytetyöhön kaikkea sitä infoa mitä tutkituista toimijoista olisi ollut saatavilla. Kenties seuraavaa isompaa tutkimusta tehdessäni pyrin hyödyntämään jotain muuta tutkimusmenetelmää.

8 LÄHTEET

- Ahonen, Risto A; Pöntinen, Mari; Helminen Mikko (toim.) 2015. Oikeus uskoon, toivoon ja rakkauteen – Ihmisoikeudet ja kirkon mission. Pieksämäki: RT-Print OY
- Alava, Henni 2008. Me kannamme seuraukset. Teoksessa Liisa Hovila Helminen (toim.) Uskoa teoiksi 150 vuotta – Suomen lähetysseura 1859-2009, Helsinki: Gummerus kirjapaino Oy, 158.
- Christian Aid 2012. Strategic Framework 2012. Viitattu 12.5.2015.
http://www.christianaid.org.uk/Images/2012_strategy.pdf.
- Christian Aid i.a.a. Copy of UK Advocacy Adviser (Final). Viitattu 16.6.2015.
http://www.christianaid.org.uk/Images/UK%20Advocacy%20adviser%20222_tcm15-57315.pdf.
- Christian Aid i.a.c. Our History. Viitattu 23.11.2015.
<http://www.christianaid.org.uk/aboutus/who/history/index.aspx>
- Christian Aid i.a.d. Our aims and values. Viitattu 26.10.2015.
http://www.christianaid.org.uk/aboutus/who/aims/our_aims.aspx.
- Christian Aid i.a.e. Stronger communities building a sounder future. Viitattu 26.10.2015. <http://www.christianaid.org.uk/emergencies/past/haiti-earthquake-appeal/advocacy-work-in-haiti.aspx>.
- Christian Aid i.a.b. Annual reports and reviews. Viitattu 14.10.2015.
http://www.christianaid.org.uk/resources/corporate_reports/annual-reports.aspx.
- Fida 2013. Jonathan Löysi arvonsa. Viitattu 24.4.2015.
<http://www.fida.info/jonathan-loysi-arvonsa/>
- Fida 2015. Muuttunut yksilö – muuttuneet yhteisöt – Kehitysyhteistyöohjelma ja tuenkäyttösuunnitelma vuosille 2014-2016. Viitattu 23.10.2015.
http://www.fida.info/wp-content/uploads/2011/04/KYT-ohjelma-2014_2016_suomi_final.pdf.
- Fida i.a. Itäinen Afrikka: Alueellinen vaikuttamisohjelma. Viitattu 24.4.2015.
<http://www.fida.info/tyomme/kehitysyhteistyo/hankkeet/itainen-afrikka/5264-2/>.

Fida i.a.a. Fida – uskollinen ja luotettava. Viitattu 20.10.2015.

<http://www.fida.info/fida-info/tietoa-fidasta/>

Globalis 2015. YK:n vuosituhattavoitteet. Viitattu 21.11.2015.

<http://www.globalis.fi/Tilastot/YK-n-vuosituhattavoitteet>.

Hakola Harri 2012. Forward. Advocacy – A Reflection on a Human Rights-Based Approach from a Faith-Based Perspective. 4

Happonen, Hannu 2012. Advocacy. Advocacy – A Reflection on a Human Rights-Based Approach from a Faith-Based Perspective.

Harvard Family Research Project 2009, A User's Guide to Evaluation Planning.

Harvard Family Research Project 2015. About HFRP. Viitattu 22.10.2015.

<http://www.hfrp.org/about-hfrp/about-us>.

Heikka Mikko 2014. Vapaina ja tasavertaisina – Ihmisoikeudet uskontojen näkökulmasta. Helsinki: Kirjapaja.

Hokkanen, Joni; Kettunen, Aija; Kuvaja-Köllner, Virpi; Mannelin, Kristiina Piirainen, Keijo. 2010. Järjestöjen vaikutukset - Arvioinnin kehittämistä kolmessa kuopiolaisessa järjestössä. Tampere. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Juvenes Print Oy.

ICCO 2010 Guidelines on lobby and Advocacy. Viitattu 28.4.2015.

<http://www.icco-international.com/int/linkservid/84D40E76-B5C9-FAF9-4DF6BA11317B6B44/showMeta/0/>.

ICCO 2012. Lobby and Advocacy. Viitattu 21.4.2015.

<http://www.iccokia.org/centraleastafrica/about-us/our-approach/lobby-and-advocacy/>

ICCO 2012b. Faith in development. Viitattu 19.5.2015. [http://www.icco-](http://www.icco-international.com/int/about-us/organization/)

[international.com/int/about-us/organization/](http://www.icco-international.com/int/about-us/organization/).

ICCO 2012c. Organizational structure. Viitattu 20.5.2015. [http://icco-](http://icco-international.com/int/about-us/organization/organizational-structure/)

[international.com/int/about-us/organization/organizational-structure/](http://icco-international.com/int/about-us/organization/organizational-structure/).

Ihmisoikeudet.net 2013. Ihmisen moraali ihmisoikeuksien perustana. Viitattu 23.11.2015. <http://www.ihmisoikeudet.net/index.php?page=mita-ovat>.

Innsamlingskontrollen 2014. Annual report and accounts. Viitattu 12.5.2015.

http://www.innsamlingskontrollen.no/media/organization/document/140717_%C3%85rsberetning_2013_Kirkens_N%C3%B8dhjelp.pdf.

Kirkon Ulkomaanapu 2012. Naisten Pankki laajentaa toimintaansa vaikuttamistyöhön. Viitattu 24.4.2015.

<https://www.kirkonulkomaanapu.fi/ajankohtaista/uutiset/naisten-pankki-laajentaa-toimintaansa-vaikuttamistyohon/>.

Kirkon Ulkomaanapu 2015a. Viitattu 24.4.2015.

<https://www.kirkonulkomaanapu.fi/ajankohtaista/uutiset/koulutus-toimeentulo-ja-syrjintaan-puuttuminen-avaimia-vakivaltaisen-radikalisation-torjuntaan/>.

Kirkon Ulkomaanapu 2015b. Suoraa puhetta rauhantyöstä. Viitattu 24.4.2015.

<http://www.kirkonulkomaanapu.fi/ajankohtaista/artikkelit/suoraa-puhetta-rauhantyosta/>.

Kirkon Ulkomaanapu i.a.a. Vaikuttamistoiminta. Viitattu 24.4.2015.

<http://www.kirkonulkomaanapu.fi/tietoa-meista/vaikuttamistoiminta/>.

Kirkon Ulkomaanapu i.a.b. Kirkon Ulkomaanavun strategia 2013-2016. Viitattu 24.4.2015. http://www.kirkonulkomaanapu.fi/wp-content/uploads/2013/12/Kirkon_Ulkomaanavun_strategia_2013-2016.pdf .

Kirkon Ulkomaanapu i.a.c. Partnership agreement between Finn Church Aid and ministry for foreign affairs of Finland – Action plan for the use of funds 2015-2017. Viitattu 24.4.2015.

<https://www.kirkonulkomaanapu.fi/wp-content/uploads/2014/01/FCA-Programme-Plan-2015-2017-MFA-frame-funding.pdf>.

Kirkon Ulkomaanapu i.a.d. Tietoa meistä. Viitattu 20.5.2015.

<https://www.kirkonulkomaanapu.fi/tietoa-meista/>.

Kirkon Ulkomaanapu i.a.e. Vuosikertomus 2014. Viitattu 20.5.2015.

https://www.kirkonulkomaanapu.fi/wp-content/uploads/2014/01/Vuosikertomus_2014.pdf.

Klugman, Barbara 2010. Evaluating Social Justice Advocacy – A Values Based Approach. Center For Evaluation Information. Viitattu 21.11.2015.

<http://www.evaluationinnovation.org/sites/default/files/Klugman%20Brief.pdf>

Lamb, Brian 1997. The Good Campaigns Guide. Lontoo. NCVO publications.

- Leskinen Tapio 2009. Kirkon kansainvälinen vastuu. Teoksessa Liisa Hovila Helminen (toim.) Uskoa teoiksi 150 vuotta – Suomen lähetysseura 1859-2009, Helsinki: Gummerus kirjapaino Oy, 158.
- Maahanmuuttovirasto 2015. Vireille tulleet turvapaikkahakemukset 1.1.2015-22.11.2015. Viitattu 23.11.2015.
http://www.migri.fi/download/63768_TP_tilannekuva_julkaistava.pdf?d731c6a3d7f3d288
- Moilanen, Teemu; Ojasalo, Katri; Ritalahti Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät: Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Norwegian Church Aid 2013. Accountability Framework. Viitattu 20.6.2015.
<https://www.kirkensnodhjelp.no/globalassets/strategiske-dokumenter-og-foringer/nca-accountabilityframework.pdf>.
- Norwegian Church Aid i.a.a. About NCA. Viitattu 11.5.2015.
<https://www.kirkensnodhjelp.no/en/about-nca/>.
- Norwegian Church Aid i.a.b. Changing the world. Viitattu 11.5.2015
<https://www.kirkensnodhjelp.no/en/how-we-work/changing-the-world/>.
- Norwegian Church Aid i.a.c. Political Platform 2009-2013. Viitattu 12.5.2015
http://www.innsamling.no/Documents/Kirkens%20N%C3%B8dhjelp/Om%20Kirkens%20N%C3%B8dhjelp/Political%20platform%202009-2013_English.pdf.
- Norwegian Church Aid i.a.d. Results from our work. Viitattu 12.5.2015.
<http://www.innsamling.no/en/What-we-do/results/>.
- Norwegian Church Aid i.a.e. Global report on results. Viitattu 18.11.2015.
<https://www.kirkensnodhjelp.no/globalassets/lanserte-rapporter/nca-golbal-report-on-results-2013.pdf>.
- Saarelma Minna 2009. Tervetuloa juhlapöytään. Teoksessa Liisa Hovila Helminen (toim.) Uskoa teoiksi 150 vuotta – Suomen lähetysseura 1859-2009, Helsinki: Gummerus kirjapaino Oy, 7.
- Saloranta Emma 2008. Kansalaisjärjestöjen kampanjoinnin monet kasvot - Järjestöjen kokemuksia kampanjoinnista poliittisen vaikuttamisen ja kansalaisten aktivoinnin välineenä. Metropolia ammattikorkeakoulu. Helsingin toimipaikka. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.

- Suomen Lähetysseura 2010. Lähetysseuran vaikuttamistyön puitesuunnitelma.
- Suomen Lähetysseura 2011. Vaikuttamistyö. Viitattu 16.2.2015.
http://www.suomenlahetysseura.fi/ls_fi/sivut/tyomme/vaikuttamistyö
- Suomen Lähetysseura 2011b. Vaikuttamistyön teemat. Viitattu 4.5.2015.
http://www.suomenlahetysseura.fi/ls_fi/www/lahetysseura/etusivu/tyomme/vaikuttamistyö/vaikuttamistyön_teemat/
- Suomen Lähetysseura 2014. Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön väliarviointi.
- Suomen Lähetysseura 2014. Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön väliarviointin toimeksianto.
- Suomen lähetysseura 2015. Suomen lähetysseura – vaikuttamistyön toimintasuunnitelma 2015–16.
- Suomen Lähetysseura i.a. Ihmisoikeudet Suomen lähetysseuran työssä. Viitattu 4.5.2015.
https://www.suomenlahetysseura.fi/ls_fi/?_E_V_I_A_W_Y_S_I_W_Y_G_FILE=21353.
- Suomen YK-liitto 2013. Viitattu 16.2.2015. <http://www.ykliitto.fi/vaikuttamistyö>
- Svenska kyrkan 2013 Strategisk plan för den internationella verksamheten 2014-2017. Viitattu 16.4.2015.
<https://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1025881>
- Svenska kyrkan i.a. International work. Viitattu 16.4.2015
<http://www.svenskakyrkan.se/international>
- Svenska kyrkan i.a.b. Så kvalitetssäkrar vi vårt arbete. Viitattu 16.4.2015.
<http://www.svenskakyrkan.se/internationaltarbete/sa-kvalitetssakrar-vi-vart-arbete>
- Svenska kyrkan i.a.c. Welcome to the church of Sweden. Viitattu 23.1.2015.
<https://www.svenskakyrkan.se/english>
- Svenska kyrkan. 2007. Effektivt påverkansarbete. Viitattu 17.4.2015
<https://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?di=554492>
- Svenska kyrkan. 2012 Åtaganden och mål för ansvar och kvalitet (Accountability framework). Viitattu 16.4.2015.
<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=1145240>

Tearfund 2013. How we work. Viitattu 7.5.2015.

http://www.tearfund.org/en/about_us/how_we_work/.

Tearfund 2013b. About us. Viitattu. 23.10.2015

http://www.tearfund.org/en/about_us.

Tearfund 2013c. History. Viitattu 20.10.2015.

http://www.tearfund.org/en/about_us/history/

Tearfund 2015. Advocacy. Viitattu 7.5.2015

<http://tilz.tearfund.org/en/themes/advocacy/>.

Tearfund 2015b. Why bother with advocacy?. Viitattu 7.5.2015.

http://tilz.tearfund.org/en/themes/advocacy/why_bother_with_advocacy/.

Veikkola, Juhani (toim.) Vastuun ja osallisuuden yhteisö – Diakonia- ja yhteiskuntatyön linja 2010 Helsinki: Kirjapaino Lasse Helle Oy

Watson Joanna 2014. Advocacy toolkit – Second edition. Tearfund. Teddington

YK 2013. Historiaa ja toiminnan taustoja. Viitattu 23.11.2014

<http://www.yk.fi/node/255>

YK 2014. Ihmisoikeudet. Viitattu 18.11.2015 <http://www.yk.fi/node/5>.

YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus. Viitattu 23.11.15.

http://www.ihmisoikeudet.net/uploads/materiaali/YK_Ihmisoikeuksien%20julistus.pdf